Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 168. sz. 1943. július 28 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Berlini jelentés szerint Németország eddig nem kapott tájékoztatást az olaszországi jelentős események politikai vonatkozásai tekintetében

A német közvélemény tisztában van azzal, hogy Mussolini lemondásával új fejlődés vette kezdetét Olaszországban

Szicíliában a helyzet nem változott — Palermotól keletre új támadásra készen állnak a friss erőkkel kiegészített szövetséges csapatok — jelenti Berlin

Német vélemény: A tengely továbbra is fennáll — Beszélni lehet a szovjet támadó erő tetemes meggyöngüléséről, habár a harcok még folynak — Az angolszászok Hannovert, Hamburgot és több nyugatnémetországi helységet, a németek London térségét bombázták

Churchill: Arra törekszünk, hogy az olasz nemzettel általános megegyezésre jussunk

Mussolini visszalépése és Badoglio tábornagy kormányfői kinevezésével kapcsolatos események természetesen változatlanul mély hatással vannak az európai politikai közvéleményre. Az európai sajtó hiven visszatükrözi ezt a nagy érdeklődést.

A NÉMET SAJTÓ

részletesen közli az olasz eseményekről szóló hivatalos jelentéseket, többnyire „Kormányválság Olaszországban" címmel. A „Völkischer Beobachter", a német kormány hivatalos lapja a következőket irja:

„Abban, hogy Mussolini lemondásával Olaszország fejlődésének új szakaszába lépett, mindenki egyetért, bármennyire különféleképpen ítélik is meg ma még ezt az alakulást. Berlinben nem szokás politikai és katonai eseményeknek elébe vágni és új fejleményeket előre leszámítolni. Kemény realistákká lettünk ebben a háborúban és ezért józanul a tényekhez alkalmazkodunk. Úgy az olasz király felhivása, mint az új kormányelnök kiáltványa azt mondja, hogy a háborút folytatják. Ez támpontot nyujt a német közvéleménynek az új fejleményeket illetően, amelyeket tudomásul veszünk.

A WILHELMSTRASSEN

a külföldi sajtó hivatalos tájékoztatóján kijelentették, hogy a Hitler—Mussolini találkozó és a mostani olaszországi események között nincs összefüggés. Berlinben ezeket az eseményeket kifejezetten „olasz belügynek" tekintik.

A Wilhelmstrasse legutóbbi kijelentése arra a kérdésre, hogy a római kormányválság mily mértékben befolyásolja a német-olasz viszonyt, az volt, hogy az olasz király és új kormányfő proklamációinak ama megállapítása, hogy a háborút tovább folytatják, megadta a választ erre a kérdésre s természetesen Berlin és Róma között változatlanul fennáll a kontaktus.

A BERLINER BÖRSENZEITUNG szerint az olasz nép becsületét sértené, ha valaki is „kételkedni próbálna Badoglio nyilatkozatának világos értelmében".

A TÖRÖK LAPOK

is nagy teret szentelnek a római kormányalakításról szóló híreknek, kommentárokat azonban nem fűznek az eseményekhez. A török főváros politikai körei egyelőre tartózkodnak a megjegyzesektől és megvárják a további fejleményeket. Rámutatnak arra, hogy a sziciliai ellenállás annak megállapítására késztet, hogy Olaszország új kormánya alatt sem gondol arra, hogy az országot harc nélkül és feltételnélküli megadással kiszolgáltassa az ellenségnek.

Bulgáriában Mussolini lemondásának hirét nyugodtan fogadták. Egyelőre csupán belpolitikai jelentőséget tulajdonítanak az eseményeknek, egyébként pedig kiemelik Badoglio marsall nyilatkozatát, hogy Olaszország megtartja szavát és a háborút folytatja.

FÉLHIVATALOS JAPÁN KÖZLEMÉNY

szerint az új fejlemények célja Olaszország nemzeti egységének megszilárditása volt.

HAT TÁBORNOK

foglal helyet az olasz kormányban. Ennek ellenére az új olasz kormány tagjainak névsora megcáfolja a híreszteléseket, hogy Badoglio tábornagy katonai kormánnyal vette volna át az ügyek vezetését. Csak azok az ügyek kerültek katonák kezébe — hadügy, tengerészet, légügy, hadianyaggyártás és az olaszafrikai tárca —, amit a mai helyzetben természetesen katonáknak kell intéznie.

A kormányváltozás magával vonta a sajtó frontján történő gyökeres változást is, melynek legkiemelkedőbb eseménye Gayda és Malgeri távozása.

A KELETI HADSZINTÉR

eseményeivel kapcsolatban berlini illetékes katonai körök rámutatnak arra, hogy a szovjet makacs áttörési kísérletei az eddigi harcokban elszenvedett súlyos veszteségek nyomán új alakot öltöttek. Az utóbbi napok támadásaiban már úgy látszik nem volt ereje a három fegyvernem egyforma súlyban való harcbavetésére és igy a támadások főterhét kénytelen volt a gyalogságra vagy a páncélos erőkre, vagy pedig a tüzérségre háritani.

A LADOGA-TÓNÁL

a tüzérség összevonásával és többórás pergőtűzzel igyekezett a szovjet hadvezetőség a német állásokat a gyalogság előretörésére megpuhítani. A német tüzérség azonban hasonló harcmodorral válaszolt s a maga részéről ugyancsak az ellenség támadó állásaira irányította össztüzét, úgyhogy már csak meggyengült gyalogság tudott rohamra indulni. Az oreli szakaszon súlyos harckocsiveszteségek után a szovjet először gyalogos tömegeivel próbálkozott, majd mikor ezeknek ereje is megfogyatkozott, ismét tartalékokból elővont gyalogos és páncélos kötelékek együttes harcbavetéséhez folyamodott. A három fegyvernem egyenlő súlyú harcba vetését a szovjet csak a kubáni frontszakaszon tudta fenntartani. Az Azovi-tengertől a Bjelgorodig terjedő vonalon a német jelentések szerint tovább gyengült az orosz támadások lendülete.

MOZGÓ ANYAGCSATÁNAK

nevezi a Nemzetközi Sajtó Tudósító jelentése szerint Poleg dr hadi tudósító a keleti arcvonalon folyó hatalmas összecsapás új hadászatát. A mostani anyagcsata — irja — nem hasonlitható össze az első világháború anyagcsatáival, mert manapság az egész hadászat sokkal mozgékonyabb. Harckocsik, rohamlövegek, tigrisek és egyéb modern fegyverek kolosszális méretü felvonulása jellemzi a mai harci rendszert.

21 NAPJA

folyik az orosz—német nyári csatája s ez alatt az idő alatt — jelenti Berlin — a rugalmas német hadvezetés annyira felülmulta az ellenség tömegtaktikáját, hogy mindenesetre beszélni lehet a szovjet támadó erő tetemes meggyengüléséről, habár az oreli nagyon nehéz harcok még nem fejeződtek be.

A NÉMET TARTALÉKOK HARCAIRÓL

számol be a Nemzetközi Tájékoztató Iroda tudósítója és rámutat arra, hogy míg az oreli térségben és a leningrádi bekerítő gyürü keleti szakaszán a harcok nem csökkenő hevességgel folynak, a bolsevisták állandóan friss erőket vetettek harcba, a többi frontszakaszon az orosz támadások lényegesen gyengültek. A bolsevisták átmeneti betöréseit a német vonalakba többnyire azonnali ellentámadással megtisztitották. A német tartalékok, ahol bevetették őket, mindenütt sikeresen avatkoztak a harcokba.

Erős esőzések áztatták fel Orel től délnyugatra a terepet, úgyhogy a csapatok, különösen a tüzérség és páncélosok csak nagy nehézségek árán tudnak előbbre jutni. A szovjetnek a keleti front valamennyi szakaszán jelentős számbeli fölénye van, azonban ezt a fölényt a német csapatok nagyobb harci ereje fegyvereinek jobb minősége nemcsak kiegyenlíti, hanem felül is mulja — hangoztatják német katonai körök.

A SZICILIAI FONTON

az „Europapress" katonai szakirójának közlése szerint a harci tevékenység némileg fokozódott. Mint előrelátható volt, az amerikaiak megkisérelték, hogy dél felől be törjenek a tengelycsapatok elszakadási hadmozdulataiba, amelyek Szicilia északi partvidékén folynak. Nyugatról is igyekeztek a tengelycsapatok után nyomulni. Az ellenséges támadásokat azonban a tengelycsapatok mindkét helyen visszaverték. Hasonló sorsra jutott Ennától északra egy nagyobb amerikai páncélos kötelék támadása az északnyugati partvidék irányában. Ez a támadás arra irányult, hogy a cataniai német állásokat délnyugat felől északkelet felé előretörve felgöngyölitsék.

A keleti szárny partvidéki szakaszán a helyzet változatlan. Miután Montgomery — irja Sertorius százados — súlyos veszteségeket szenvedett csapatai zömét dél felé visszavonta, Gerbininél és a Diltaina folyónál, ahol tiz napon át igen súlyos harcokat folytattak, a tüzérségi párbaj is észrevehetően ellanyhult.

PALERMOTÓL KELETRE

új támadásokra készen állnak az inváziós csapatok — berlini jelentés szerint —, miután az eddigi harcokban meggyengitett kötelékeiket friss gyalogos és páncélos erőkkel erősitették meg. A kelet felé előrenyomuló ellenséges hadosztályokat a tenger felől a nehéz tengerészeti tüzérség is támogatja, mégis csak lassan haladhattak előre a tervszerüen kiürített és nagyobb csapatmozdulatok számára robbantások és aknazárak által nehezen járhatóvá tett terepen.

Német hadijelentés

Berlin, július 27. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának, a védelmi főparancsnokság közli:

Keleten a harcok súlypontja tegnap is Orel térségére esett.

TŐKÉS FOTO

FONTOS TUDNIVALÓK

Az ipari ablaktakarmányok legmasabb ára. (7).

Megállapitották a traktorokkal végzett bérszántás legmagasabb díját. (7).

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Csapataink a légihadero erős kötelékeinek támogatása mellett változó harcok után véresen vertek vissza több, Oreltől keletre, délre és északra végrehajtott ellenséges áttörési kísérletet és megsemmisítettek sok páncélost. A keleti arcvonal többi szakaszán a kubáni hídfőnél, a miuszi fronton és a Ladoga tótól délre került sor kemény elhárító harcokra, a Donecnél és Bjelgorod térségében csak helyi jellegű harcitevékenység volt. Krimszkajától és Kujbisevtól északnyugatra az ellenség erős páncélos, repülő és tüzérségi támogatással intézett ámadásokat. Ezeket kemény harcokban, részben eredményes ellentámadásokkal vertük viszsza. Az ellenség a Ladoga tótól délre is új erőket vetett támadásba, ezek erős csatarepülő támogatással ostromolták a német állásokat. A bolsevista kötelékek elkeseredett közelharcokban megismételt azonnali ellentámadásokkal az ellenség súlyos veszteségei közepette vertük vissza. A keleti arcvonalon az ellenség a tegnapi napon 213 páncélost vesztett. A kubáni hídfőnél a több hónap óta tartó kemény harcokban kitüntette magát a 97-es bajor hegyi vadász hadoszály.

*

Szicilia szigetén tegnap is visszautasítottuk a német-olasz állások ellen irányuló ellenséges támadást. Német közelharci repülőgépeknek mélyrepülésben végrehajtott támadásai jelentékeny veszteséget okoztak az ellenségnek. A szigettől északra levő vizeken harci repülőgépek 2 telitalálatot értek el egy nehéz ellenséges cirkálón s további 6 járművet eltaláltak. Málta szigetét és La Valetta kikötőjét bombázta mára virradóra egy német harci repülőkötelék eredményesen, és 5 hajót találtak el.

*

A Földközi-tengeren 7 brit torpedóvető repülőgép támadott egy német hajókaravánt. A biztosító járművek a támadó repülőgépek közül négyet lelőttek, a hajókaravánban nem történt rongálódás. Északamerikai bombavető kötelékek hétfőn Hannover és Hamburg városát bombázták. A lakosság veszteséget szenvedett, főleg Hannoverben. A vadász- és légvédelmi tüzérségi elhárítás a bombázott városok felett, valamint a be- és kirepülő gépek közül ideiglenes megállapítások szerint 30 nehéz négymotoros bombavetőt lőtt le. A megtámadott nyugati területek felett további 4 repülőgépet semmisítettek meg. Az elmult éjszaka az ellenség csupán néhány repülőgéppel szállt be a birodalom területe fölé. Ezek közül egyet lelőttünk.

*

Német repülőgépek támadták július 25-re virradó éjjel London térségének egyes célpontjait.

*

Az Atlanti óceánon a légierő egy erősen biztosított hajókaravánból elsüllyesztett egy legalább 8000 tonnás szállítóhajót és egy másik nagy hajót súlyosan megrongált. Felderítő repülőgépeink egy brit bombavető repülőgépet lőttek le. (MTI)

London, július 27. György király kihallgatáson fogadta Sir John Till táhornagyot.

Olasz hadijelentés

Róma, július 27. Az olasz főhadiszállás jelentése:

Szicíliában a helyzet nem változott. Harcitevékenység főleg az északi szakaszon volt. Német bombázók sikerrel támadtak sok kereskedelmi s hadihajót Szicilia északi partjai mentén s súlyosan megrongáltak 4 szállíthajót, két cirkálót és egy torpedórombolót. La Valetta kikötőjében kereskedelmi hajót eltaláltak.

Ellenséges légierők Nápoly környékén jártak, valamint a messzinai tengerszoros vidékén. Nem okoztak súlyos károkat, az áldozatok számbavétele folyik. A légvédelmi tüzérség 6 támadó gépet lőtt le. Szicilia felett vadászrepülőgépeink légiharcban 2 ellenséges repülőgépet lőttek le valamint egy torpedóvető repülő gépet, amely a tengerbe esett. Aláírás: Ambrosio tábornok.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti harctér helyzetéről

Berlin, július 27. Amig az orel arcvonalon a súlyos elhárító csata változatlan erővel hétfőn is tovább tartott, a bolsevisták hétfőn a Kubán hídfőnél és a Miusznál is megújították támadásaikat —, amelyek az előző napokban átmenetileg ellanyhultak. A leningrádi bekerítő arcvonal keleti részén is tovább tartott a szovjet nyomás. A bolsevisták tüzérségen és páncélosokon kivül más nehéz fegyvereket és sok csatarepülőgépet vetettek harcba, hogy a német csapatok ellenállását megtörjék. Támadásaik fokozása mindenütt véres veszteségeik és hadi anyagveszteségeik fokozásával járt. Hétfőn összesen 228 szovjet páncélost semmisítettek meg. A legtöbb páncélost Orel térségében lőtték szét. A bolsevista vezetőség hétfőn is megkísérelte, hogy összpontosított gyalogos és páncélos erőkkel áttörést érjen el, ezek a kisérletek azonban súlyos veszteségek mellett meghiusultak. A bolsevista támadások második súlypontja hétfőn is a leningrádi térség volt, ahol a Ladoga-tótól délre húzódó német arcvonalat egész napon át összpontosított friss gyalogos és páncélos erők támadták. A bolsevisták nagy tömegben vetettek be csatarepülő gépeket is, amelyek a szovjet lövészezredeknek akartak szabad utat kiharcolni. Hétfőn is valamennyi ellenséges támadás a német elhárító tűzben véresen és veszteségteljesen omlott össze. Egy erős bolsevista harci csoport, amely legnehezebb páncélosok támogatásával behatolt a német vonalakba, azonnali ellentámadás saj az utolsó emberig felmorzsoltuk. A kubáni hídfőnél német és szövetséges hegyi vadászok erőteljes ellentámadásokat indítottak fontos mágaslati állások ellen, amelyeket az előző napokban a novoroszijki térségben a szovjet csapatok elfoglaltak. A régi német szövetséges főharci állásokat az egész vonalon ujból elfoglaltuk. Ez alkalommal a bosevisták igen súlyos veszteségeket szenvedtek, halottakban és foglyokban egyaránt. Tizenöt páncélos és két szovjet lövészezred semmisült meg. A német vonalak előtt négyezer halottat számoltunk össze és 860 fogoly került német kézre. Miusznál is meghiusultak a nagy erőkkel végrehajtott szovjet támadások. A július 27-ére virradó éjszaka német bombázók több szovjet pályaudvart gyujtottak fel, a déli arcvonalon több vasúti sínt megrongáltak. A Donec középső folyásánál és Bjelgorod térségében hétfőn is csak helyi jellegü harcok folytak. A bolsevisták súlyos veszteségeik következtében arra kényszerültek, hogy átcsoportosítsák erőiket.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a sziciliai harcokról

Berlin, júl. 27. Mint várható volt, az északamerikai nyomás hétfőn is tovább tartott a sziciliai német-olasz arcvonal jobbszárnya ellen. Patton tábornok nyilvánvalóan azon fáradozik, hogy nagy erőkkel szabaddá tegye a Palermóból Messinába vezető parti utat. Cefalutól keletre több előretörési kisérletet minden alkalommal erős tüzérségi tűz készített elő. Valamennyi támadás a német-olasz állások előtt — amelyek kedvező terepszakaszokra támaszkodtak — tekintélyes veszteséggel összeomlottak. Gyors német harci repülőgépek kiváló hatással beavatkoztak a harcokba és résztvettek az elhárító sikerekben. Bombákkal és fedélzeti fegyverekkel sok amerikai páncélost és szétugrasztott járművet tettek harcképtelenné. Az elpusztított járművek az utat több órán át elzárták, úgyhogy az amerikaiak utánpótlása csak igen nagy nehézségekkel történhetett. Leonfortetól keletre a német-olasz biztosítókötelékek kedvező hegyi állásokból több brit-amerikai támadást hiusítottak meg a támadók szempontjából véres veszteségekkel. Ezekkel a kisérletekkel az amerikai-brit vezetőnek azok a szándékaik meghiusultak, hogy az arcvonalat egy észak felé irányuló előretöréssel felmorzsolják. A sziciliai német arcvonal balszárnyán Montgomery csapatai passziv magatartást tanusítottak. A német légelhárító tüzérségnek a legutóbbi napokban nagy része volt a sikerekben. A többek között az elmult héten 46 amerikai repülőgépet lőtt le és ezenkívül négy nagy tehervitorlást pusztított el, amelyek csapatokkal voltak megrakva. Ezenkívül Sziciliában 11 páncélost, három felderítő páncélkocsit és három löveget semmisítettek meg. A védők arcvonala lényegesen tehermentesült a sok hegységet szállító kocsi, 15-szerkocsi és szállítóeszközökkel megrakott járművek elpusztítása következtében. Két gyorsnaszádot, egy korvettet és hét partraszállító csónakot elsüllyesztettek. Ezenkívül egy romboló kigyulladt, végül pedig három brit cirkáló súlyos találatok következtében megrongálódott. (MTI)

Berlini katonai szakértők a keleti front hadvezetésének céljáról és a sziciliai eseményekről

Berlin, júl. 27. Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

Az Orel elleni, immár 4 hete tartó támadás mutatja, hogy a *német arcvonal szinte áttörhetetlen védőfalként áll.* A helyzet tüzetes megvizsgálása után berlini katontai szakértők a hadvezetés célját a következőkben látják:

1. Elhúzódó támadásokkal kényszeritik az ellenséget erői megosztásdra.

2. Nem törnek területi nyereségekre, hanem csak az eddig elfoglalt területek katonai biztositására és gazdasági kihasználására.

Hétfőn a keleti arcvonal 4 szakaszán voltak hevesebb harcok. Az oreli térségben, a Ladoga tótól délre, Krimszkajától északra és a kubáni hídfőnél. Az arcvonal 2 szakaszán, ahol nagyobb ütközetek zajlottak le, a Miusz folyónál és a Donec középső részén van. Berlini katonai körökben megállapítják, hogy *a bolsevisták légitámadásai alábbhagytak, ámbár nagy mennyiségben vetettek harcba harcirepülőgépeket, más tipusú repülőgépek támadásai vesztettek jelentőségükből. A szovjet légierő tevékenységének ez a csökkenése az elszenvedett hatalmas veszteségekkel magyarázható.* A bolsevisták több mint 2000 repülőgépet vesztettek mostanában, azonkívül igen sok gépet tettek a németek harcképtelenné.

Berlini körökben a sziciliai harcokkal kapcsolatban megállapítják, hogy a német csapatok kiválóságáról tesz tanuságot az a tény, hogy a 8. brit hadsereg különösen a catániai térségben a németekkel szemben nem tud tért nyerni (MTI)

Német vezető lapok véleménye az olasz kormányválság után

Berlin, július 27. (NTI) A német sajtó *a nyugodt várakozás hangján ir az olasz kormányváltozásról.* A tengelyhatalmak ellenségeinek, akik már kezdettől fogva állandóan propagandakísérleteikkel igyekeztek megkörnyékezni az európai szárazföldet, most kedvező alkalom nyilt, hogy elsietett végső következtetésekkel előzzék meg az eesemények fejleményeit. Németország ezzel szemben *ereje tudatában nyugodtan vár, amig a dolgok maguktól megérnek.* Az események további fejleményei elé is azzal a biztost tudattal tekint, hogy Európa ellenségeivel vivott harcát minden körülmények között a győztes befejezésig folytatja, — irja a Deutsche Allgemeine Zeitung.

*

Tévedtek azok, akik azt hitték, hogy az olasz politikai események »heves kilengéseket« idéznek elő a berlini szeizmográfokban, — irja a Berliner Börsenzeitung. — *Németország elszántan áll minden próbát* és tudja, hogy a háborút minden körülmények között győzelmesen kell befejezni. *A jelen háborút nem a szavak és hivatlan próféták politikai jóslatai fogják eldönteni, hanem a német cselekvőerők a harcok szinterén.* (MTI)

Berlin: A még be nem fejeződött olasz események nem alkalmasak végleges állásfoglalásra

A Budapesti Értesítő jelenti: Berlini jelentés szerint a külügyminisztérium illetékes körei nem hallgatják el, hogy *egyrészt eddig teljesen ismeretlenek voltak előttük a római események, másrészt eddig nem kaptak tájékoztatást a jelentős események politikai vonatkozása tekintetében.* Ennek következtében illetékes berlini körök továbbbra is *várakozó álláspontonvannak az eseményekkel szemben,* annyival is inkább, mert berlini politikai körök megállapitása szerint *a még egyáltalában be nem fejeződött olasz események nem alkalmasak végleges német állásfoglalásra.*

Zürichi jelentés szerint *bernt és stockholmi diplomáciai körök érdeklődése az új olasz kormány politikája felé irányul.* Általában igen nagy jelentőséget tulajdonitanak a római eseményeknek és nagy érdeklődéssel várják az új olasz külügyminiszter első nyilatkozatát.

Berlin: Mussolini visszalépése a háború kezdete óta egyike a legfontosabb eseményeknek

Berlin, júl. 27. (Bud. Tud.) Berlinben általában kevés megjegyzést fűznek az olaszországi eseményekhez. A kormányváltozást tudomásul veszik, hivatkoznak Viktor Emánuel király és császár, valamint Badoglio tábornagy kiáltványára. A külügyminisztériumban kijelentették, hogy e kiáltványok nem jelentenek új irányzatot az olasz külpolitikában. Elsősorban hivatkoznak Badogliónak arra a megálapitására, hogy *Olaszország folytatja a háborút.* A megállapitás alapján leszögezik, hogy *a tengely továbbra is fenndll és amig más hirek nincsenek, addig ehhez az állásponthoz tartják magukat.* Nem lehet azt mondani, hogy az olaszországi események a német kormányt meglepték. Hangoztatják, hogy nem éreznek semmiféle aggodalmat az új olasz kormány jövendő elhatározása miatt. *Mussolini lemondása az olasz belpolitika fejleménye, amelynek megitélésétől tartózkodnak.* Ez a tartózkodás azonban nem zárja ki, hogy politikai körök és a közvélemény általában az olasz kormányváltozás nagyjelentőségét világosan lássa. *Mint tengelytársat, Németországot ez az esemény közvetlenül érinti* s általános benyomás Berlinben, hogy Mussolini visszalépése a háború kezdete óta egyike a legfontosabb eseményeknek. Úgy tudják, hogy *a német kormánytényezők és Róma között távbeszélőösszeköttetés folyik.*

A német közvélemény tisztában van azzal, hogy Mussolini lemondásával új fejlődés vette kezdetét

írja a Német TI diplomáciai tudósítója

Berlin, júl. 27. (NTI) A Német TI diplomáciai tudósítója irja:

Az olasz események természetesen túlnyomó többségben meglepték a német közvéleményt, mivel *a római események Németországban épp oly kevéssé voltak ismeretesek, mint az ügyben közvetlenül résztvevő olasz körökön kívül senki sem tudta azokat. Ez a meglepetés azonban semmit sem változtatott azon a nyugodt elszántságon és magabiztó magatartáson, ami oly jellemző a német népnek a háború valamennyi kérdésével kapcsolatos álláspontjára.* Ez nem jelenti azt, hogy a német közvélemény nincs teljesen tisztában azzal, hogy Benito Mussolini lemondásával, aki 21 éven át irányította a baráti és szövetséges hatalmak történetét, *új fejlődés vette kezdetét.* A német nép ma már olyan érett, hogy nem szokása elsietett ítéletet mondani olyan fejleményről, amely még csak folyamatban van s azt sem kívánja, hogy hivatott helyről véglegesen állást foglaljanak, mielőtt meg teljesen kialakult volna az ügy.

Badoglio tábornagy kiáltványában megállapította, hogy a háború tovább folyik, s hogy Olaszország hűségesen kiart adott szava mellett. Megelégedéssel veszi ezt tudomásul a német nép, akit egy érzés hat át, mégpedig nagy erejének tudata, az a szilárd elhatározása, hogy a rája kényszerített harcot mindenütt győzelmesen fogja befejezni.

Az olasz kormányváltozás nincs kihatással a sziciliai harcokra

Berlin, július 27. A sziciliai harcokkal kapcsolatban német részről még mindig bizonyos tartózkodást tanusítanak. *Rámutatnak arra, hogy az olasz kormányváltozás a hadijelentés tanusága szerint nem volt kihatással az itteni harcokra.* A legutóbbi bombázással kapcsolatosan német katonai körökben megállapítják azt, hogy az angol támadás, amely néhány napon át elmaradt, az Anglia felett uralkodó rossz időjárással magyarázható. A német légelhárítás nem volt tétlen és különösen az ejszakai vadászok tevékenysége fokozódott állandóan. A mai hadijelentésben említett 30 ellenséges repülőgép meghaladja a támadásban részt vett gépek 40 százalékát.

—oOoOo—

Szófia, július 27. Német TI. Filov bolgár miniszterelnököt, aki Radoszlanov közlekedésügyi miniszter társaságában a déldobrudzsai városokat látogatja, a lakosság mindenütt nagy lelkesedéssel fogadja.

Róma, július 27. (Stefani): Az új olasz rendszer beköszöntését üdvözlő lelkes tuntetések után az örök-városban ujra rendes mederben folyik az élet.

Hajnali órákig tartó lelkes tüntetésekről számol be a Corriera dela Sera

Milánó, július 27. (Bud. Tud.) A „Corriere della Sera" hétfőn délután újból megjelent és feltűnő nyomásban számol be az eseményekről. Többek között ezeket írja:

„Mihelyt a rádió bejelentette a hatalomnak Badoglia tábornagy által történt átvételét tüntetések kezdődtek, amelyek asszonyok, gyermekek és katonák részvételével a hajnali órákig tartottak. A város központjában mozgalmas élet uralkodott. A tüntetők lelkesen ünnepelték Olaszországot, a királyt és a hadsereget. A tüntetők a királyi palotába vonultak, ahol szintén lelkes tüntetés folyt le. További tüntetések játszódtak le Torino grófja, valamint Visconto de Modero szenátor palotája előtt. Torino grófja csatlakozott a tüntetőkhöz, akit lelkesen ünnepeltek. Későbbi kiadásában a Corriere della Sera részletes tudósításokat közöl az országszerte lejátszódott tüntetésekről. Római tudósításában a lap közli, hogy a Palazzo Venezia előtt nagy tömeg gyült össze. A tüntetők egy része bevonult a palotába, ahol lelkes, hazafias tüntetést rendezett. Az előrehaladott idő és az elsötétítés ellenére nagy tömeg vonult a Quirinal elé, ahol szintén lelkesedésének adott kifejezést. Hasonló tüntetések zajlottak le a lap szerint egész Olaszországban, főképpen azonban Bolognában és Firenzében.

Róma, július 277. (Stefani): Azt az új helyzetet, amely a király és a császár akaratából az olasz nép életében bekövetkezett, valamint az uralkodónak és Badoglio tábornagynak a nemzethez intézett kiáltványát az ország népe mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta. Nápolyban a lakosság hazafias tüntetéseket rendezett és lelkesen ünnepelte az uralkodóházat, Badoglio tábornagyot és a hadsereget. Modenában hétfőn egész napon szakadatlanul követték egymást a hazafias tüntetések. A rendet sehol sem zavarták meg. Triesztben mély benyomást keltettek a Rómában folyó történelmi események. Az uralkodó házhoz való ragaszkodás és a haza jövője iránti bizalom megkapó módon jutott kifejezésre.

Változások a vezető olasz sajtóban

A Messaggero kedd reggeli száma bejelenti, hogy a lap szerkesztését azonnali hatállyal az eddigi kiadó Pio Perrone vette át. Eddig a lapot Francesco Malgeri szerkesztette.

A **Popolo di Roma** irányítását keddtől kezdve a szerkesztőségi törzs vette át. Mind a két lap megállapítja keddi számában, hogy hasábjait maradéktalanul Badoglio tábornagy szolgálatába állítja.

A **Giornale dItalia** főszerkesztői tisztségét Virginio Gayda helyett Alberto Bergamini szenátor vette át. Bergamini alapította 1901-ben a Giornale d'Italia-t, 1921-ig ő is volt a főszerkesztője.

A japán kormány az olasz változásokat és annak európai hatását a legnagyobb figyelemmel kíséri

A japán külügyminiszter megbeszélése a német nagykövettel

Tokió, júl. 27. Sigemicu japán külügyminiszter a sajtójelentések szerint a minisztertanács előtt előadást tartott a nemzetközi helyzet legutóbbi fejleményeiről. *Jelentésének középpontjában a legújabb olasz események álltak. A japán kormány az olasz változásokat és annak Európára gyakorolt hatását a legnagyobb figyelemmel kíséri.* Az egész japán sajtó feltűnő helyen közli a híreket az olasz fejleményekről, azonban minden magyarázatot mellőznek. (MTI)

Tokió, július 27. Sigemicu japán külügyminiszter egy órás *megbeszélést folytatott Stahmer német nagykövettel az európai helyzetről*, — jelenti az Asahi Simbun. (MTI)

Az olaszországi események nem befolyásolják Japán politikáját

Tokió, júl. 27. Sigemicu külügyminiszter kedden délben kihallgatáson fogadta Indelli olasz nagykövetet. Mint a Domei iroda jelenti, Indelli a megbeszélés után kijelentette, hogy az olasz politika alakulását a közelmult események nem változtatják meg a háború közös folytatása szempontjából. (MTI)

Tokió, júl. 27. A Domei iroda jelentése szerint a hivatalos japán közvélemény legelső megjegyzése a közelmult olasz eseményekkel kapcsolatban abban állt, hogy utalnak Sigemicu külügyminiszternek a kormány keddi ülésén elhangzott nyilatkozatára. Eszerint az olaszországi politikai változások nem befolyásolják Japán politikáját a háború folytatása szempontjából. Japán elszántan folytatja tovább a harcot, bármiképp alakuljon is a bonyolult nemzetközi helyzet. (MTI)

Tokió, július 27. Mint a Domei iroda hétfőn közölte, Indelli olasz nagykövet a japán külügyminisztériumban tett látogatása alkalmával biztosította Sigemicu japán külügyminisztert az olasz kormány nevében arról, hogy Olaszországnak a háromhatalmi szerződésen alapuló háborús politikáját Mussolini lemondása semmiképen sem változtatja meg. Indelli megbeszélése Sigemicu japán külügyminiszterrel egy óra hosszat tartott. (MTI)

Churchill: Az olasz kormány eddig még nem keresett összeköttetést a szövetségesekkel

A Német TI jelentése Churchill alsóházi beszédéből

Amszterdam, júl. 27. (NTI) Churchill kedden kijelentette az angol alsóházban a brit hírszolgálat jelentése szerint, hogy *az olasz kormány eddig még nem keresett összeköttetést a szövetségesekkel. Ezért a tűz és acél egész áradatát zúdítjuk továbbra is egész Olaszországban minden katonai célra.* Arra törekszenek azonban, hogy az olasz nemzettel egy általános megegyezésre jussanak. Churchill ezután *Németországot jelölte meg, mint a szövetségesek első számú ellenségét*, majd hangsúlyozta, hogy magatartása Olaszországot illetőleg az Egyesült Államokkal a legszorosabb egyetértésben áll és a főbb eredményekről tájékoztatni fogják a Szovjet-Uniót. Miután Churchill ismét a német városok elleni terrortámadások folytatása mellett foglalt állást, megnyugtatni igyekezett az ismét növekvő német tengeralattjáró sikerek tekintetében. Végül megállapította, hogy a szövetségesek előtt álló feladatok még hatalmas nagyok, különösen mert a német népi erők egyre inkább egy egységbe tömörülnek. (MTI)

Spanyol ujság a lemondott Mussoliniről

Lisszabon, július 27. (NTI) Correia Marquez a Voz című lap főszerkesztője írja a lapban: Mussolini lemondása és Badoglio kinevezése óriási és jogos szenzációt keltett az egész világon. A fasizmus megalapítója, korunk egyik legfigyelemreméltóbb alakja, aki Olaszországot megmentette a kaoszból, a zürzavarban erős, szilárd alapot adott neki és az országban hatalmas népjóléti reformokat valósított meg. Ez a rendkívüli férfiú felbecsülhetetlen szolgálatot tett hazájának. A fasizmus 20 éves uralmát senki sem fogja kitörölni Olaszország történelméből, de a világtörténelemben is nyoma marad. Sok olyan ország, amely fasisztaellenesnek vallja magát, vett át törvényhozásába fontos vívmányokat a fasiszta törvényhozástól. (MTI)

A Pester Lloyd az olaszországi események német visszhangjáról

A Pester Lloyd berlini jelentés alapján foglalkozik *az olaszországi események német visszhangjával.* Megállapítja, hogy a *német sajtó egyelőre semmiféle magyarázatot sem fűz az Olaszországban történtekhez.* A német külügyminisztérium is csak arra az általános utalásra szorítkozik, hogy *az olasz eseményekben nem látnak alkalmat arra, hogy a római elhatározások a háború további fejlődésére politikai, vagy katonai vonatkozásban befolyással lennének.* A német külügyminisztérium szerint az olasz kormányváltozás *a háború kitörése óta talán a legfontosabb esemény*, de az ügyek állása szerint, csak *belpolitikai eseményről lehet beszélni.* Berlinben nem tévesztik szem elől azokat a kérdéseket, amelyeket a kormányváltozás felvetett a közös háború vezetéssel és amelyeket egyáltalán nem kicsinyelnek le.

Felállítják az új francia hadsereg első ezredét

Páris, júl. 27. *Az új francia hadsereg első ezredeinek felállításáról, amely az elmult szombati vichyi minisztertanácson* valósággá vált, a Nouveaux Remps a többek között ezeket írja:

Ez az első ezred, egy katonai újjászervezés alapköve, amely Franciaország erkölcsi felemelkedése szempontjából nagy szerepet fog játszani. Az új hadsereg, amely most megalakulóban van, többet nem fog az angolszász zsidó demokrataügyek befolyása alatt állani. *Ez a hadsereg többé nem fogja reményeinek megvalósítását egy német-francia viszályban látni*, ennek a hadseregnek a vezetői a legjobbak lesznek, akik bebizonyították, hogy hűségük éppen olyan nagy, mint vitézségük. (MTI)

Összeült az angol háborús kormány

Loudon, július 27. Az angol háborus kormány összeült, hogy megbeszélje a helyzetet.

Kréta készen áll minden támadásra

Berlin, július 27. A Német TI jelenti: Kréta szigetét a természeti adottságok teljes kihasználásával *olyan erőddé építették ki, amely készen áll minden támadásra.* Az utászcsapatok szélesen elágazó *üregrendszert robbantottak a sziget sziklájába* és a lövegek jórészét ezekbe helyezték el, mégpedig úgy, hogy *a partok mentén köröskörül nemcsak a tenger felé, hanem minden irányba tüzelhetnek. A lapályosabb helyeken a védelmi állásokatt a föld alá süllyesztették* és páncélkupolákkal és több méteres vastag betonfalakkal látták el. A meredek hegycsúcsok nem jelentenek csalogató terepet az ejtőernyősök számára, a sikságokat pedig erődítményekkel és aknazárakkal mindenütt lezárták. A Krétán állomásozó katonák végig küzdötték már az összes hadjáratokat és valóságos harci tapasztalatokkal rendelkeznek. (MTI)

Német bombázók Cabo Mondetól nyugatra megsemmisítettek egy angolszász hajókaravánt

Berlin, július 27. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti: **Német nagyhatósugarú bombázók fegyveres felderítés során megállapították, hogy kb négyszáz kilométernyire Cabo Mondetól nyugatra egy nagy cirkálóval és négy rombolóval biztosított hajókaraván hald. A támadás a heves légelhárítás ellenére teljes sikerrel járt. Egy kb. 8—10 ezer tonnás kereskedelmi hajó egymás után két telitalálatot kapott —, amelynek következtében a gőzös elsüllyedt. Egy másik, kb. hatezer tonnás kereskedelmi hajó az első támadás során súlyos találatot kapott, amelynek következtében a hajó azonnal megállott. Egy másik támadás alkalmával a hajó középső részét érte találat amely a fedélzetet elpusztította s kazánrobbanás keletkezett. Német harci repülőgépek megfigyelték, hogy ez a hajó is süllyedő állapotban van Négy másik hajót is, amelyek a hajókaravánt kísérték bombatalálat érte. Kettő közülük gyorsan kigyulladt. A Biscayai öböl felett szabad vadászat során egy nehéz német harci repülőgép lelőtt egy Wellington bombázót.** (MTI).

A Times szerint Ausztráliában egy juh ára 3 cent

Genf, júl. 27. Londonból jelentik, hogy Ausztráliában a bevonulások és a hadiiparban való felhasználás miatt a gazdasági helyzet annyira rosszabbodott, hogy a Times jelentése szerint egész juhnyájakat potom áron adnak el a vágóhidaknak. Igy Queenslandban legutóbb ezer juhot kínáltak eladásra és darabonként három cent árat adtak érte. Ausztrália gyapjuipara szakértők jelentése szerint annyira lesüllyedt, hogy a háború után 10 év lesz szükséges ahhoz, hogy régi szinvonalát ismét elérhesse. (MTI)

—ooo—

Moszkva nem engedte meg, hogy tájékoztató irodát létesítsenek amerikaiak

Lisszabon, júl. 27. (Stefani) Mint Londonból jelentik, Dawies, az északamerikai tájékoztató hivatal vezetője, aki a szövetséges nemzetek propagandájának összhangba hozatala végett érkezett Londonba, ujságírók előtt kijelentette, hogy nagyon nehéz a szovjettel megállapodásra jutni, miután nem adták meg az engedélyt arra, hogy Moszkvában tájékoztató irodát létesítsenek. (MTI)

Amerika gazdasági kapcsolatokat tervez békeidőre az arab országokkal

Ankara, július 27. (Stefani.) Kairóból jelentik: A közelkeleti északamerikai iroda közlése szerint az amerikai gazdasági szakértők **egész sora utazásokat tesz a Közel-Keleten, hogy tanulmányozza az arab országok gazdasági lehetőségeit.** Az Egyesült Államok e kérdésben fokozott érdeklődést tanusít. Amerikai tervek szerint **a hadiipar egy részét amerikai szempont szerint kell majd a béke idejében átállítani, hogy amerikai iparcikkekkel lehessen kicserélni az arab országok nyersanyaga ellenében.** (MTI.)

Kivégeztek három szerb milicistát

Zágráb, július 27. Hivatalosan jelentik Belgrádból, hogy a rögtönítélő bíróság golyó általi halálra ítélt és kivégeztetett három szerb önkéntes milicistát, akik visszaélve hatalmukkal, betöréseket és lopásokat követtek el, — megkárosítva az állami vagyont.

—ooOoo—

Róma, július 27. Róma kormányzója tolmácsolta Badoglionak, az új kormányfőnek a római lakosság hódolatát. (MTI).

Az arabok öt politikai ügynököt megöltek

Ankara, július 27. Jeruzsálemből jelentik: **Az utolsó öt napon az arabok öt politikai ügynököt megöltek.** Több zsidó ügynököt megsebesítettek. Valamennyi merényletet éjszaka követték el. A tetteseket a rendőrség szorgos kutatása ellenére eddig még nem tudták kideríteni. A brit főbiztos intézkedésére sokakat letartóztattak. A főbiztos felszólította a zsidókat, hogy dolgozzanak együtt a közhatalmi tényezőkkel, a bűnösök kiderítése ügyében. (MTI.)

Finnország német és amerikai kapcsolatait megtartotta

Helsinki, július 27. A kormány 1943 évi működési jelentéséhez a külügyi bizottságnak nincs semmi lényeges megjegyzése. A kormány működéséről szóló jelentést a keddi ülésen terjesztették az országgyülés elé. A jelentéshez az őszi ülésszakon fognak állást foglalni. A külügyi bizottság szerint megállapítandó, hogy Finnországnak Németországhoz való kapcsolatai továbbra is a töretlen fegyverbarátságon alapulnak és gazdasági téren egyre nagyobb lehetőséget nyujtanak. — Finnországnak az Egyesült Államokhoz való viszonyát ezekben a nehéz időkben sikerült a régi alapokon megtartani. (MTI).

—ooOoo—

Melegszik az Északi Sark

Már mintegy száz esztendeje folynak a sarkvidéki éghajlat változásaira vonatkozó megfigyelések, melyeknek eredményeit nemrég foglalták össze. Ezek szerint ezek a változások az északi sarkvidék növény- és állatvilágára általában kedvező hatással voltak. A legerősebb hőmérsékletemelkedést a Spitzbergak vidékén figyelték meg. A júniustól augusztusig tartó rövid sarki nyár elég hosszú ahhoz, hogy legalább 130 féle növényféleségnek biztosítson megélhetési lehetőséget. Az utóbbi időben megjelentek a szunyogok is, melyek a régebbi kutatók szerint hiányoztak a szigeten. Az enyhébb telek következménye, hogy a tőkehal nagy tömegekben vonult fel a Jeges-tenger északibb fekvésü vidékeire. Az éghajlat javulását a tengeri madarak is kihasználták amennyiben most már a hideg évszakot is a magas északon töltik.

—ooOoo—

Éjféli kishírek

Bern, július 27. Cataniát védelmező német csapatok erősítéseket kaptak. Az angolszászok főhadiszállásán s Szicilia északkeleti részében levő német csapatok erejét 3 és fél, az olaszokét 3 hadosztályra becsülik.

Róma, július 27. (NTI): A pápa kedden fogadta Maglione biboros államtitkart, a szokásos szerdai fogadások szerdán is elmaradnak.

Isztambul, július 27. (NTI): Guariglia, eddigi ankarai olasz nagykövet, akit olasz külügyminiszterré neveztek ki, a lehető leggyorsabban el fogja hagyni Törökországot. Jelenleg a korábbani hírek szerint még Isztambulban van és kedden reggel fogadáson jelent meg a török külügyminiszter nyári székhelyén, a Márvány-tenger mellett. (MTI).

Lisszabon, július 27. Santiagoból jelentik: A parlament a kormánynak teljhatalmat adott gazdasági kérdésekben az árak ellenőrzése és rögzítése végett. A kormány meg fogja szabni a termékek legmagasabb árait és ennek megfelelően szabályozni fogja a fizetéseket és béreket.

Isztambul, július 27. A Pasvirl Eskiar utal az angolszász forrásból származó hírekre, amelyek szerint az olaszok Szicíliában két vagy három napja erősebb ellenállást fejtenek ki, mint azelőtt. Azután így ir: Olaszországot ma egy gondolat foglalkoztatja az, hogy az olasz földet megvédelmezzék a támadásoktól. Ugylátszik, hogy Angliában is megértették az események igazi jelentőségét.

Kazinczy Gábor emlékére

Nemes törzsnek nemes hajtásai vannak. Erre a mondásra kell gondolnom, mikor a 86 éves korában elhunyt Kazinczy Gábornak az emlékét föl akarom idézni. Az elhunyt egyenes leszármazottja, unokája volt Kazinczy Ferencnek, a magyar nyelv és irodalom reformátorának, a magyar nemzet egyik legnagyobb hatású szellemi vezérének. Kazinczy Ferenc csak majdnem hét évig tartó vértanui fogság után házasodott, 45 éves volt, mikor a főrangú családból származó gr. Török Zsófiát nőül vette, aki azonban rendkívüli műveltségén és csodálatraméltó hitvesi szeretetén kívül alig hozott számottevő hozományt magával. Ebből a példásan szép házasságból számos gyermek született, úgy, hogy mikor Kazinczy Ferenc 72 éves korában az 1831. évi kolera áldozata lett, ravatalát négy fiú és három leány állotta körül, köztük az 1818-ban született Bálint, a most elhunyt Gábornak az édesapja.

Kazinczy Gábor hosszú élete folyamán mindig szeme előtt tartotta, hogy mivel tartozik az öröklött fényes névnek, mindig a legnagyobb kegyelettel csüngött nagyatyja emlékezetén, gyüjtötte a róla szóló műveket, elolvasta a rávonatkozó cikkek nagy részét, maga körül őrizte a fennkölt lelkű nagy ősnek több művészi arcképét. Azonban érezte, hogy a kegyelet egyébre, áldozatokra is kötelezi; alapítványokat tett az ő nevére a M. T. Akadémiánál és a sárospataki kollegiumnál, a Kazinczyak hagyományos főiskolájánál, melyben maga is tanult és amelynek egyik leghűségesebb öreg diákja maradt élete végéig.

Kazinczy Gábor családi kegyelete kiterjedt nagybátyjára is, Kazinczy Lajos honvédtábornokra, aki ugyancsak 1849 októberében szenvedett vértanu halált; méltó emléket állított neki a szépvalmi mauzoleum parkjában, ahol végakarata szerint az ő hamvai is örök nyugalmat fognak találni.

A véletlen úgy hozta magával, hogy Kazinczy Gábor házasélete alakulásában is követte megdicsőült elődjét. Mint Kazinczy Ferenc, ő is katolikus nőt választott hitvesül, az 50 éves házasság után most özveggyé lett Várady Szabó Annát és míg ő áldozatkész híve volt a maga kálvinista felekezetének, addig tiszteletreméltó neje ott buzgólkodott a r. katolikus egyház vallási és jótékony intézményeiben.

Kazinczy Gábor, amennyire átérezte a Kazinczy-név értékét lelke bensejében, oly kevéssé szerette azt külsőleg érvényesíteni, közéleti szereplésre felhasználni. Egy társadalmi kötelezettségtől még sem tarthatta magát távol; elvállalta és teljes odaadással betöltötte az állami tisztviselők országos egyesületének debreceni fiókköri elnökségét. E minőségében hosszú éveken keresztül fáradozott az állami tisztviselők erkölcsi és anyagi érdekeiért és nem eredménytelenül. Neki s a vezetése alatti egyesületnek sikerült számos felterjesztéssel, küldöttséggel elérni azt, hogy Debrecen városa fölemeltetett a III. lakbérosztályból a II. lakbérosztályba, aminek kedvező eredményét száz meg száz tisztviselői család még most is élvezi évi sok ezer meg ezer pengő formájában.

Kazinczy Gábor szép példát adott egy nemes erénynek, a barátságnak a gyakorlására is. Debrecen utcáin éveken át, télennyáron, jó időben, rossz időben sétálni láthatott a közönség két egymástól elütő alakot, egy délceg tartású, biztos járású magas férfit és egy alacsony termetű, tipegve lépkedő öreg embert. Az első Kazinczy Gábor, a másik Fried Leó volt. A halál most ezt a baráti köteléket is szétszakította.

De ha még annyi köteléket tépett is el a halál, egyet nem vihet végbe, nem törölheti ki a lelkekből egy nemes gondolkozású, egy magasabb eszményeket követő férfiúnak, a fényes ősi nevet méltóan viselő Kazinczy Gábornak az emlékét.

Kardos Albert.

A levente-tábor résztvevői 1000 pengőt adományoznak egy hadiözvegynek

Fiuk napja a leventetáborban

Igen felemelő s megkapó példáját láttuk a hősök iránti szeretetnek és megbecsülésnek a levente ifjúvezetőképző táborban. Olyan cselekedetnek voltunk szemtanui, amely megmutatta a magyar ifjúság értékes felfogását, határtalan hazaszeretetét és láttuk azt, hogy ezek az ifjúvezetők valóban alkalmasak vezetésre. Vasárnap fiuk napja volt a táborban, ami azt jelenti, hogy akkor nap mindent a fiuk vezettek. A fiuk választottak maguk közül táborparancsnokot, tanulmányvezetőket, szakaszparancsnokokat.

A tábor vezetősége ezen a napon csak mint szemlélő vett részt, a fiuknak kellett az egész napot levezetni. Az egész nap nagyszerűen folyt le, a fiuk tanubizonyságot tettek arról, hogy alkalmasak a vezetésre, a legnagyobb fegyelemmel, ügyesen, sok ötlettel vezették le a napot és hogy emlékezetessé tegyék ennek a tábornak a „fiuk napját", **elhatározták, hogy lemondanak arról a 200 pengőről, amelyet Sámson község előljárósága adott a hadijáték alkalmával a tábor húsz legjobb résztvevőjének, egyben lemondanak napi zsoldjukról, sőt még gyüjtést is rendeztek és így mintegy 1000 P gyűlt össze és ezt odaadják egy arra érdemes nagycsaládos hadiözvegynek.**

Mindjárt bizottság is alakult a leventék köréből, akik illetékes helyen megkapták az arra érdemesek neveit és most bejárják azokat, hogy megállapítsák, hogy kit részesítsenek adományban. A fiuk elgondolása az, hogy az 1000 pengőből egy tehenet vesznek a hadiözvegynek, vagy ha annak tartására alkalma nem volna, más egyéb szükségletét szerzik be.

Az 1000 pengős adományt e héten pénteken este ünnepélyes tábortűz keretében nyujtják át. Erre a tábortűzre a derék leventéink meghívják a város közönségét. A tábortűz este 8 órakor kezdődik.

Íme, ilyen a lelke, a gondolkodása, a hazaszeretete a magyar levente ifjúságnak, aki mindenkor megtalálja a módot és az utat ahhoz, hogy hazafiui kötelességének, ha kell, erején felül is eleget tegyen, jó szívvel, jó lélekkel. Ez a cselekedetük magában hordja a dícséretet.

Az értékes adományon felül még értékesebb az a mód, amellyel csendben, igen nagy lelkesedéssel hozták a határozatot és adták oda apró filléreiket ezek a derék hajdú gyerekek, hogy példát mutassanak. Hisszük, hogy követői is lesznek.

Üzenetek a frontról

Magyar László hadnagy a Z/558 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe és Hajdúnánásra feleségének és szüleinek, hogy jól van, egészséges. Nagy örömmel vette kézhez 22-én felesége táviratát, melyben kisfiuk szülétéséről értesíti. Forró szeretettel csókolja őket.

*

Fazekas József tizedes a Z/558 tábori postaszámról üzeni feleségének, kisfiának, szüleinek és ismerőseinek Hajdúnánásra, hogy semmi baja nincs. Kéri, ne aggódjanak miatta. Örömmel hallotta a rádióüzenetet és boldog, hogy otthon is mindnyájan jól vannak. Sok csókot küld.

*

Lakatos törzsőrmester a B/178 tábori postaszámról küldi szerető üdvözletét Debrecenben lakó hozzátartozóinak. Megnyugtatja őket, hogy teljesen egészséges. Kéri, gyakran írjanak.

*

Verebi Antal szakaszvezető sok szeretettel csókolja szüleit és menyasszonyát. Egészséegs, sok levelet vár.

*

Perei Sándor őrvezető a Z/699 tábori postaszámról üzeni feleségének és ismerőseinek Debrecenbe, hogy a legjobb egészségnek örvend. Kéri, ne aggódjanak miatta. Szerető üdvözleteit küldi.

Németh Béla zászlós a Z/368 tábori postaszámról sok szerető csókot, üdvözletet küld Debrecenben lakó feleségének és hozzátartozóinak. Feleségének és kisleányának szívből gratulál és életükre Isten áldását kéri.

Csokonai Színház
Telefon 25—45
Július 31-én, szombaton este, augusztus 1-én délután és este
KISS FERENC
felléptével
Paul Geraldi színjátéka
SZERETNI
Pénztár péntek d. e. 10-től.
Az előadások este ½8 és d. u. 4 órakor pontosan kezdődnek.

Hungária filmszínház
MA ELŐSZÖR!
EGY LEÁNY AKI MINDENT TUD
Főszereplők:
Magda Schneider, Carsta Löck
Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Meteor Mozgó müsora
Szerdán és csütörtökön fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Csak felnőtteknek!
Boris Karloff, Nan Grey, Basil Rathbone amerikai óriásfilmje:
III. RICHARD

Apolló filmszínház
MA UTOLJÁRA:
Leányok egymás között
Csütörtöktől! Holnaptól!
Hans Moser és Theo Lingen főszereplőkkel:
Minta férj
A legjobb német vígjáték.

Vígszínház mozgó
Ma először a végig magyarul beszélő svéd filmdráma:
WALBURG-ÉJI KALAND
Tugvid Bergman, az „Intermezzo" sztárja a főszerepben.
Előadások: ½5, ½7 és ½9.

A méhek

Írta: HARSÁNYI ZSOLT

Az egész történetből az a tanulság, hogy a hatóság tilalmait áthágni veszedelmes dolog. Tudom, hogy magyarosabb dolog azt mondani félvállról: „ebura fakó". Vagy vállrándítva legyinteni szittya módra: „eh, nem lesz ebből semmi baj". De olykor azt tapasztalom és szerencsére nem a magam bőrén, hogy tanácsosabb erőt venni azokon az ösztöneinken, amelyeket Lebediából hoztunk magunkkal, mert úgy járunk, mint eleink megjárták a Lech mezején. Ha a rendelkezés úgy szól, hogy élő állatot a vasúti szakaszban szállítani tilos, akkor ne szállítsunk a vasúti szakaszban élő állatot. Még méhet sem, pedig az már elég apró állat.

Gonda barátunk például, afféle botos ispán, egy nagy uradalom sok gazdasági alkalmazottja között, jogot kapott arra kenyéradó uraságától, hogy néhány család méhet tartson. Igen ám, de a domb északi oldalán feküdt az ő kis tanyája. Ez nem jó a méheknek, mert ott kevés a nap, ergó kevés a virág. Elhatározta, hogy egy méhcsaládot elhelyez a komájánál, a negyedik falu határában, amely déli lejtőn fekszik. Cudar hideg idő járta, a didergő méhek olyan csomóvá kapaszkodtak össze, mint a szőlőfürt. Ő ezt a fürtöt belerakta valami skatulyába, a skatulyát belekötötte Gondáné asszony egy kiselejtezett fejkendőjébe, felszállt a személyvonatra és tilalom ide, tilalom oda, az egész rakományt betette a harmadik osztályú ülés alá.

Igen ám, de aki a vasúti kocsit építette, éppen a kocsi ülése alá alkalmazta volt a fűtőtestet. A méhekből álló szőlőfürt hamarosan felolódódott. Az egyes méhek először egymás hegyén-hátán mászkáltak a skatulyában és mivel ők is tudják, hogy kívül tágasabb, megkeresték azt a helyet, ahol ki tudtak mászni a rozzant skatulya roszszul záró fedele alól. Gonda uram, kivált mikor a kalauz jegykezelés miatt belépett, a cipője sarkával igyekezett hátrább taszítani a tilos szállítmányt. Így történt, hogy a kandi méhek kiszivárogván a skatulyából, kedtek felfele mászni az orruk elé helyezett cipősarkon. Kíváncsian mentek azon felfelé, hogy vajjon mit találnak ottan. És beszivárogtak. Gonda uram nadrágja szára alá. És másztak szép lassan, kíváncsian tovább.

Elérkezett az a pillanat, mikor a derék ispán kezdte ám érezni a türhetetlen viszketést a lába szárán. Nagyokat szökkent ültében, de tenyerével odavágni nem mert. Félt, hogy a megriasztott méhek megszúrják. Útitársai egyre nagyobb csodálkozással figyelték ezt a furcsa embert, aki vitus-mozdulatokkal táncol ültőhelyében minden ok nélkül, mialatt orcája verejtékezik és görcsös kifejezésekre torzul. Gondát már az egész szakasz idegsokkos embernek nézte. De ő nem merészelt szólni, mert asszonynép is ült a szakaszban s ha ő megmondja, hogy kiszabadult méhek másznak rajta, elkezd sivítani minden nő és kész a botrány.

Állta vitézül, ameddig lehetett, de aztán már türelmetlenné vált a helyzet. Akadt olyan szerfelett kíváncsi méhecske, amely elindult a bokája külső oldalán és már a dereka táján bizsergette nadrág és fehérneműközött. Arra kékeszöldet váltott kínjában. Nagy elhatározással felpattant tehát s kiment a szakaszból, hogy üres szakaszt keressen és rendbehozza magát. Kényszeredett járással eldöcögött a folyosón egy üres másodosztályú szakaszig, ott gondosan összehúzta a függönyöket, behúzta szemközt az ablakot, aztán nagyserényen megszabadította magát nadrágjától. Elszörnyedve pillantott bele a lehúzott nadrág szárába. Mászkált ott a ruhadarab belsejében már legalább tizenöt méhecske, nagy meglepetésére magát a méhkirálynőt is felfedezte a mászkálók között. Nem volt mást mit tennie, elhatározta, hogy a kínzó méheket kirázza az ablakon keresztül a külvilágba.

Kezdte is kirázni az állatokat szorgosan, közben szaporán megsértegetve a káromkodási tilalmat is. Összes bűnei büntetését most már egyszerre meg is kapta. A szomszéd sínpáron eszeveszett irammal robogott el a Budapest felől jövő gyorsvonat. Az erős légnyomás azonnal kikapta Gonda markából a rázott nadrágot. A nadrág egy szempillantás alatt elrepült a légviharban. Annak már nem ugorhatott utána.

Most ott állott az üres szakaszban tanácstalanul. Hiányos öltözete miatt nem mehetett vissza szakaszába, de még a folyosóra sem merészkedett. Viszont erősen fázni kezdett. Az ablakot be akarta csukni, de az, mintha elátkozták volna, éppen most romlott el. Tűrte Gonda ezt az állapotot valameddig, de sokáig nem állotta. Picit kinyitotta és a hasadékon át kalauzt kezdett kiabálni. Gondolta, attól majd tanácsot kér. — A kalauz azonban messze járt onnan. Utasok lettes figyelmesek a kiáltozásra. Meglepetten látták, hogy az az ember, aki már eddig is gyanusan viselkedett, most ordítozik nadrágtalanul. Nyilván éppen most bolondult meg. Rácsapták az ajtót és előkeresték valahonnan a harmadik kocsiból a kalauzt azzal, hogy őrült garázdálkodik a vonaton, azzal kéne csinálni valamit. A kalauz jött és óvatosan bekukkantott.

— Nem jól van? — kérdezte Gondát.

— Jó hogy jön, kalauz úr — szólt Gonda felszabadulva — nézze, velem az történt, hogy a királynő beszabadult a nadrágom szárába...

Tovább nem folytathatta, mert a kalauz ijedten rácsapta az ajtót és biztonságokáért a kulcsot is ráfordította. Gonda ottmaradt a szakaszban és dörömbölhetett, kiabálhatott akármit, zár alatt is maradt. A vonat már régen túlhaladta utazása célját. Ő robogott Budapest felé nadrágtalanul, fázott és átkozta sorsát. Budapestre érkezve is még soká kellett várnia, míg egy fiatal orvosféle ember ajtót nyitott neki. De mögötte ápolók tüntek fel. — Azoknak pedig elkezdte magyarázni bámulatos történetét. — Azok nagy jóakarattal bólintgattak, mindent ráhagytak, de két oldalról erősen fogták a karját.

Gonda csak másnap került haza kis falujába. Hogy milyen nadrágban, azt nem tudom. — A maga nadrágja elveszett, oda a méhcsalád is. Még egyszer figyelmeztetlek kedves olvasó: ne légy túlságosan magyar, ha a közfegyelemről van szó! — Tartsd magad a szabályokhoz, mert a nadrágodat kockáztatod. És egyéb se kellene, mint hogy otthon ne te hordjad a nadrágot, hanem a királynő. Akkor már hiába szeged meg a káromkodási tilalmat.

A debreceni akrobata-betörő, aki megszökött a fogházból Szabadkán kézrekerült

Budapesti tisztviselő neve alatt szerepelt hónapokon át és sorozatos betöréseket követett el

Ismerős a debreceni közönség előtt *Sulyok* Gyula borbélysegéd, aki a városban társaival együtt több betörést követett el. Sulyok végül is kézrekerült és a bíróság két évi, két hónapi fegyházra ítélte. A büntetés kitöltésére nem került sor, mert Sulyok, aki rendkívül ügyes ember, megszökött a fogházból a háztetőkön át.

Elfogatása annak idején Debrecenben igen érdekes körülmények között történt. A rendőrök a Csapó-utcai háztetőkön át üldözték és csak nehezen tudták elfogni az akrobata betörőt.

Legújabb szerepléséről a következőket jelentik Szabadkáról:

A szabadkai rendőrség letartóztatta *Sulyok* Gyula volt borbélysegédet, aki február óta Kerti Lajos álnév alatt élt és 17 betörést követett el. Többek között ő fosztotta ki Hartlauer Jenő gyógyszerész lakását is, ahonnan több mint 50.000 pengő értékű holmit vitt el. Sulyok Gyulát legutóbb a debreceni törvényszék 2 évi és 2 hónapi fegyházra ítélte. Debrecenből azonban megszökött és Budapestre ment, ahol ellopta Kerti Lajos magántisztviselő iratait is. Az iratokkal Szabadkára utazott, ahol aztán a betörések sorozatát követte el.

1849-ben született s több, mint hatvan éve lakik ugyanabban a házban Debrecen legidősebb asszonya

Gyermekkorában tanult verseket idéz és maga szeret főzni ma is.

Apró, virágosablakú, öreg házban lakik **a Lórántffy-utcán Debrecen legöregebb asszonya, Lakatos Józsefné, szül. Szücs Mária. Lakását az egyik lakó mutatta meg. Kopogtatásunkra lassú motoszkálás hangzik, majd nyílik az ajtó, melyen hajlotthátú, szemüveges öreganyóka dugja ki a fejét.**

— **Éppen most zártam be az ajtót...** — motyogja halkan. **Kicsit nagyot hall, s nehezen érti meg, hogy ujságban akarnak róla írni. Segít magyarázni a dolgot a szomszédasszony is. Végre leülünk az agyagpadlós kis konyhában, s hozzákezdünk a beszélgetéshez.**

— **Öten vótunk testvérek** — kezdi reszketős hangon. — **Julis néném a legöregebb vót, azután jöttem én, ma már csak én élek. A többi mind elhalt.**

Szemüvegét feltolja a homlokára, s gyerekesen tiszta kék szemeivel hosszasan néz ki az udvarra.

— **Több, mint hatvan évé lakok ebben a házban, járom ezt az udvart. A nyolcvanas években költöztünk ide. Akkor vettük meg az urammal, sokat dolgoztunk míg össze kuporgattuk rá a pénzt A fiatalságunkat adtuk oda. Most egyedül vagyok, az uram még huszonháromban meghótt, a gyerekeim elhaltak. Ma már Csak egy fiam él, saját tanyája van, ott lakik kint csak néha jön be hozzám.**

— **Tulajdonképpen hány éves hát a néni ? — kérdezzük tőlle.**

— **Hány éves vagyok ? Negyvenkilencben születtem amikor a forradalom volt, idesapám is oda vót katonának.**

Nagyon kezd belejönni a beszélgetésbe, most már nem tart olyan nagy szünetet, mint kezdetben. Panaszkodik, hogy rossz a szeme.

— **Ez a baj most már, hogy nagyon gyenge vagyok. A szemem érzi meg legjobban az öregséget Alig látok már. Főzni se nagyon tudok, mert mindig megégetem a kezemet. Sokszor inkább nem eszem, mert nem tudom meggyújtani a tüzet. Nagy baj a rossz szem... Most már olvasni se igen tudok,pedig nagyon szerettem már kisgyermek koromtól kezdve.**

— **Emlékszem, hogy anyám sokszor küldött a kútra a kis korsóval. Ilyenkor mindig a Kossuth-utcai temető mellett mentem el. Ott vót egy régi sír, a fején csudaszép betűkkel egy vers. Mindig elolvastam, mikor mellette mentem el, meg is tanultam, ugy hogy ma is eltudom mondani.**

Nem is nagyon kell biztatnom, hogy elmondja. vállalkozik rá könnyen... már mondja is :

„E sírvölgy kies patakján
Sírok én és három árvám.
Ne sírj férjem, ne is könnyezz
Mert elég gyászos sors ez.
Hogyha egyszer erre jársz,
Sírom hantjára találsz.
Keresd fel volt párodat,
Ne bánd fáradságodat,
Itt a holtak mezején,
Szücs Mária, Itt nyugszom én."

— **Egyszer már asszonykoromban, nagyon beteg voltam. Akkor mondtam el ezt a verset az uramnak s kértem, hogy ezt írják a fejfámra, mert hát én is Szücs Mária vagyok. De azután meggyógyultam, s elmaradt az egész. Szegény uram hamarább elhalt.**

— **Az eszem az jó most is, mindenre úgy emlékszem, mintha ma történt volna. Még az ovodában tanult verseket, meg dalokat is sorra el tudom mondani ma is.**

El is mond rögtön egy versikét a galambról meg a méhecskéről, azután a példázatról, hogy jótett helyébe jót várj. Dalol egy kis dalt is vékony, reszkető hangon, majd ismét sírverset idéz, mit „Polgár Annyok István" sírkövéről leolvasott.

Kérem, hogy meséljen még valami érdekességet az életéből.

— **Nem történt, fiam énvelem, semmi érdekes. Éltünk az urammal és dógoztunk. Nem igen jártam sokfelé, mindig otthon ültem a gyerekek mellett. Nem is láttam eggy híres embert se, de nem is vótam rájuk sohase kíváncsi...**

Látom rajta, hogy fárasztani kezdi most már a beszéd. Még csak azt kérdezem meg tőle, hogy miért nem költözik ki a fiához ?

— **Hát Istenem, amíg mán birom nem akarok kiköltözni a saját házamból, ahun annyi ideig éltem. Öreg vagyok az igaz, de még eltudok lenni magam is. Majd ha, ne adná Isten, úgy kerül a sorja, hogy nagyon gyenge leszek, akkor majd kimegyek a fiamhoz.**

Szeretettel simít végig a keze a rozzant széken... Látszik rajta, hogy boldog ebben a kis házban, melyhez emlékei fűződnek. Búcsúzás közben boldog névnapot kívánok, mert Mária napja van. Reszketős hangon köszöni a jókívánságot és kikísér az ajtóig. Görnyedt kis alakjával a kilincsre támaszkodva hosszasan néz utánnam, míg végig megyek a poros udvaron...

Egy francia zenekiadó cég halálra ítélte a gramofonlemezt

Champfleuri francia zeneműkiadó cégfőnök, aki nyomdai korrektor és ujságíró, majd fürdőtulajdonos, vendéglős és most egy nagy zeneműkiadó cég főnöke lett, halálra ítélte a gramofonlemezt. Elképzelése szerint a zenedarabokat a jövőben 16 mm. széles celofánszalagra veszik fel, amelyen 36 percig játszanak. Egy ilyen szalag 12 pengőbe kerül és 12 sanzont lehet rögzíteni rajta. A zene élvezetét nem zavarja a tű sercegése, olyan tökéletes lesz a hang visszaadása, mint a jó mozikban. Ezt a hangszalagot phonofilmnek fogják nevezni és számtalan másolatot lehet készíteni.

—ooOoo—

— Bezárták az összes belgrádi cukrászdákat, mert a cukrászok a részükre kiutalt cukrot a feketc piacon horribilisen magas áron értékesítették.

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó. DARMOL

Nyári Egyetem

A DEBRECENI NYÁRI EGYETEM MAGYARSÁG-TUDOMÁNYI ELŐADÁSSOROZATA

A Nyári Egyetem 3 hetes előadássorozatainak főcsoportja a magyarságismeret köréből veszi tárgyát s kiváló magyar tudósok és előadók fognak összefoglaló előadásokat tartani. Az idei előadássorozat előadói s az előadások tárgyköre a következő: *Balogh Béla dr.* egyetemi magántanár: A magyarságkutatás anthropológiai eredményei, *Bárczi Géza dr.* e. ny. rendes tanár: Nyelvünk magyarsága, *Boda István dr.* egyet. c. rendkívüli tanár: A magyar lélek alapformái és természetes fejlődéslehetőségei, Dékány István dr .e ny. rendes tanár: Állandó magyar magatartás, *Halasy-Nagy József dr.* e. ny. rendes tanár: Önismeretre támaszkodó magyar tudatosság, *Hankiss János dr.* államtitkár e. ny. rendes tanár: A magyar élet és szellem örök egysége és folyamatossága, *Joó Tibor dr.* egyetemi magántanár: Történeti magyarság, politikai magyarság, *Juhász Géza dr.* ref. l. gimnáziumi tanár, író: Magyarság és helyi jelleg: Debrecen, *Karácsony Sándor* e. ny. rendes tanár: Nevelői gondolkodásunk átalakulása, *Kerecsényi Dezső dr.* egyetemi magántanár: Irodalmunk magyar jegyei, *Kiss Árpád dr.* gyakorló gimnáziumi tanár: Mai nevelésünk magyar problémái, *Kovács Máté dr.* az Országos Közoktatásügyi Tanács igazgatója: A magyar irodalom mai szemmel, *Milleker Rezső dr.* e. ny. rendes tanár: A magyar falu megismerésének módszerei és eredményei, *Molnár C. Pál* festőművész: A magyar képzőművészet, *vitéz dr. Nagy Iván* miniszteri tanácsos: Mit köszönhet a nagyvilág a magyarságnak? *Némedi Lajos dr.* egyetemi magántanár: A nemzeti jellem kérdése a magyar reformkorban, *Ortutay Gyula dr.* egyetemi magántanár: Népköltészetünk magyarsága, *Paikert Géza dr.* miniszteri tanácsos: Táguló magyar szemhatár, *Pukánszky Béla dr.* e. ny., rendes tanár: Új magyar európaszemlélet, *Viski Károly dr.* e. ny. rendes tanár: Új szempontok néprajzi kutatásunkban. A mai magyar élet problémáit is vizsgálat alá veszik a kutatók s ilyen előadások fognak elhangzani: *Dáloky János* író, szerkesztő: A film és a magyar társadalom *Dessewffy Gyula gr.* főszerkesztő: A magyar sajtó népművelő szerepe, *Esterházy János gróf*, a Szlovákiai Magyar Párt elnöke: Gazdasági problémák a kisebbségi életben, *Fleischmann Gyula dr.* tanügyi főtanácsos: A szlovákiai Közművelődési Egyesület kulturmunkája, *Páll András*, a nemzetvédelmi és propaganda minisztérium előadója: A magyar alkotó szellem és a nagyvilág.

Halálos ítélet Nyíregyházán

Nyíregyháza, július 27. A nyíregyházi törvényszék rögtönítélőbírósága **Fehér Ferenc** 43 éves, nyírbátori gépészkovácsot az elsötétítés ideje alatt elkövetett 20 rendbeli lopás büntette miatt hat órán át tartó tárgyalás után kötél általi halálra ítélte. A bíróság az ítélet kihirdetése után kegyelmi tanáccsá alakult át.

FILM

A francia filmgyártás egyik remekbekészült alkotását **„Lányok egymásközött"** újította fel az Apolló a tegnapi bemutatón Danielle Darieuxvel az élen a szereplők a legművészibbet nyujtották. Érdekes felépítésű, remekül fotografált, kitünő francia film. A kisérő műsor aktuális és érdekes.

A világ legkisebb államának van a legtöbb híve

A Vatikán állam élete, története

Róma bombázása az egész világ figyelmét az Örök Város felé terelte és különösen nagy visszhangot keltett a pápa szózata, melyben a béke érdekében emelte fel szavát. A pápa Róma bombázása után — mint ismeretes — kijelentette, hogy abban az esetben, ha ismét bombáznák a várost, elhagyja a Vatikánt és még a bombázás ideje alatt átköltözik a Vatikán állam területéről Róma város területére.

Nem érdektelen, ha foglalkozunk egy keveset a Vatikán állammal, melynek területét a pápa elhagyni készül, ha újból repülőezredek támadnák a várost, melynek egy része maga a pápai állam, a Vatikán.

A Vatikán állam a világ legkisebb állama, mégis a legtöbb ember szeme fordul uralkodója felé. A Vatikán híres bronzkapuját **Bernini tervezte**, ezen a díszbejáraton vonul fel a pápai nemes testőrség, a svájci gárda és ezen a kapun haladnak át mindazok, akik a pápa elé akarnak járulni.

Az egységes Itália gondolatának valóraválásakor 1870-ben, amikor Rómát elfoglalták a pápa nem hajolt meg a földi hatalom előtt nem ismerte el a földi politika terjeszkedését és tiltakozásul bezáratta a híres bronzkaput. Ezt **a kaput nem nyitották meg csak 1929 február 11-én, amikor megszületett Rómában a külön állam, a Stato Citta Vaticano.**

A Vatikán területe kevesebb, mint Monaco területe, eddig ez volt a legkisebb állam, most **a Vatikán a legkisebb állam 44 hektár területével.**

Ez a terület zsúfolva van palotákkal, kincseket érő gyüjtemények kel, templomokkal, egyházi épületek seregével. A Vatikán állam legfontosabb része Szent Péter temploma és a pápai palota. **A Szent Péter templom Péter apostol sírja fölé épült**, nem messze Néro császár hirhedt cirkuszának romjaitól.

A pápák előbb a Laterán-palotában laktak és csak annak leégése után költöztek a Vatikánba. Kezdetben a Vatikánt nem védte bástya, de az idegen hódítások, foszlogató csapatok ellen erős falakkal vették körül a Vatikán hegyet és bástyákkal erősítették meg. A szük térség következtében nagyon zsúfolva vannak az épületek, hiszen majdnem minden évben építettek, bővítettek valamit a Vatikánban.

A Vatikánban van sütöde, élelmezési központ, postahivatal, a testőrség laktanya, az egyházi hivataloknak a paloták sora, pénzverdének is hely kellett. Minden külföldi állam diplomáciai összeköttetést is tart a Szentszékkel és így a követségeknek is helyet kellett szorítani.

A Vatikán állam függetlenül intézi ügyeit az olasz államtól, csupán Róma város rendőrségének tették kötelességévé, hogy a Vatikán állam területén őrködjenek a közbiztonságon. Ennek a kis államnak a legnagyobb terén, a Szent Péter-téren **az emberek ezrei tüntettek a napokban a pápa mellett és éltették az olasz király és császárt.**

Felvidéki séta

Nagy sürgés-forgás az ungvári pályaudvaron, a kirándulók érkezését várják, akik átszállással Uzsokig utaznak. Miután a mi felvidéki sétánk utolsó állomása Uzsok, mi is felszállunk a még üresen várakozó vonatra. Alig helyezkedtünk el, a közben beérkező vonatokról zsúfolásig megtelik az amugy sem túlnagy szerelvény. Már megyünk is. Jó ideig Ungvár mellett halad utunk Még egyszer szemügyre vesszük a kimagasló szép templomokat, palotákat és a várat. Ungvár azonban hamar mögöttünk marad s az igazi szép látnivaló csak ezután következik. Amint mind magasabbra visz utunk, olyan csodálatos panoráma tünik elénk, amelynek szépsége, mint valami csodás varázslat tartja fogva lelkünket. Az Ung folyó völgye ez Összpontosul itt minden: hegy, gyönyörü formaváltozásokkal, virágos folyó és egyszerre 5—6 falu látható, amelynek apró, fehér házai hívogatóan integetnek felénk.

Később mind regényesebbé válik az út. A hegyeket sok helyen vagy alagutak, vagy viaduktok kötik át.

Csak egy dolog aggaszt bennünket. Utközben értesülünk, hogy a szerelvény fele Fenyves völgynél lemarad s mi a második rész első kocsijában helyezkedtünk el. Az egyik utitársunkhoz fordulok felvilágosításért, aki meglepetésünkre így válaszol :

— Nem vagyok ismerős ezen a vidéken, debreceni vagyok.

— Én is azért érdeklődtem.

Búgó kacagással szólal meg a kérdezett szép Magduska lánya :

— Ugylátszik, kicsi a világ.

Fenyvesvölgytől egy átszállással mégis csak eljutottunk Uzsokig. Itt a kiránduló csoport, melynek tagjai továbbképzős tanítók és tanítónők voltak, a hősök temetőjében rögtönzött ünnepséget rendeztek, leróni a kegyelet és hála érzéseit a Kárpátok védelmében elhalt magyar hősök iránt. Valami soha nem tapasztalt érzés lett urrá feletttünk, amint a Kárpátok tetején az ország határsorompójánál többszáz ajakról hangzott fel az ének :

Hiszek Magyarország feltámadásában" !

A júliusi verőfény teljes erejével tüzött le ránk. Az erősen felmelegedett levegő jó látási lehetőséget eredményezett és messze vidéket be lehetett látni. Amint sétárgattunk a gyönyörü tájat szemlélve, uzsoki lakosokkal találkozunk. Beszélgetni kezdünk, azaz csak kezdtünk volna, mert a lakosok fiatalabbjai nem tudnak magyarul. Az öregebbek törik a magyar nyelvet és boldogan emlegetik azt az időt, amikor az alföldre jártak aratni. Volt szép búza akkor — mondják — no, meg fiatalok is voltunk.

Uzsokról Hajasdra vezet az utunk. Tájképi szempontból éppen olyan csodás, mint Uzsok. — Kirándulási célként kiválasztunk egy hegyet a sok közül, de csak egy amolyan közepeset, mert a debreceni ember számára magas hegyre feljutni csak akkor volna könnyü, ha a hegy mellett lift is lenne. Csak a szép Magduska hazudtolta meg debreceni mivoltát mint könnyed özike száguldott a hegyoldalon virágtól virághoz s mikor feljutottunk a hegy tetejére, egy öl virágot szorított pirosló arcához és a táj szépsége láttán tizenhét életéve meggyőződéseként így kiáltott fel :

Többet ér ez a látvány ezer tánciskolánál.

Amikor leértünk a községbe, már esteledni kezdett. Szállás után kellett néznünk. Az egyik tiszta portán magam is érdeklődöm. Szívesen invitálnak be a tiszta szobába. Meg is egyezünk a szállásra és én csak úgy mellékesen megkérdezem, hogy hát aztán — bocsánat — poloska nincs ?

Méltatlankodó hangon kapom a feleletet :

— Akadni lehet hogy akad, de hogy vóna, az bizisten nincs.

A nem várt válasz után természetesen bizalommal hajtom fejem nyugovóra s úgy hiszem az intimitásokról nem illendő utólag nyilatkozni.

Másnap, amikor vonatra szállítunk, a tájtól való búcsúzás egyenesen lehangolt bennünket és az az érzésünk volt, amint mind távolabb tüntek mögöttünk a csodás, szép tájak, mintha elvesztettük volna valamit, amit nagyon megszerettünk. Már az Alföldön robog a vonatunk. Élményeink az emlékezés minden megszépítő távlatán olvadnak egységbe, amelynek ereje annál intenzívebb, minél nagyobb az időbeli távolság.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 24-én reggel 8 órától, július 31-én reggel 8 óráig: „Arany Angyal" Piac u. 50 sz., telefon: 34-06. — „Ének" Csapó u. 22, telefon: 14-21. — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — „Sas" Hatvan u. 60, telefon: 39-19.

Debrecen-Ujváros

elnevezésre tettek javaslatot a Nyilastelepi egyházrész most tartott tanácsülésén. Az volt a konkrét kérése az indítványtevőnek, hogy szüntessék meg a Nyilastelep elnevezést és helyette Debrecen-Ujváros-ra kereszteljék ezt a tízezres községet.

A felvetett gondolatot nem lehet egészen szerencsésnek mondani. Nemcsak Debrecen áll egyedül a világban azzal, hogy lassan-lassan kiterjed a területe. Még a főváros környékén is egész sereg telep, község, sőt kisebb városok is kifejlődtek. **És az ottani lakosságnak nem az a törekvése, hogy mennél több településnek adjanak önálló életet, hanem ellenkezőleg azt szeretnék józan meggondolások alapján, hogy a meglevő „telepeket", városrészeket, mint amilyen Rákosszentmihály, vagy Újpest is, olvasszák teljesen eggyé Budapesttel. Igy akarják létrehozni Nagy-Budapestet.**

Lehet, hogy a kis önálló községeknek megvan a maguk, romantikusság felé hajló létük, de kétségtelen, hogy **sok tekintetben nélkülözik azokat a kultúrtényezőket, melyek minden korszerűen gondolkodó ember életének elengedhetetlen feltételei.**

Mennyivel okosabb volna tehát, na minden intézkedésre illetékes tényező, de **maga a lakosság is inkább arra törekedne, hogy Nagy-Debrecent hozzák létre.** Igaz, hogy nehezebb felemelni egy telepet a városi színvonalra, mint lesülyleszteni, költségesebb is, de azt senki **kétségbe nem vonja, hogy ha a közszolgáltatásokat kiterjesztik, egészséges vízről, csatornázásról, pormentes utcákról gondoskodnak, mindez olyan „terhes befektetést" jelent, amelynek hasznát — és nemcsak busás kamatát — megtalálja a város közönsége a tífusz, a tüdővész és más népbetegségek elleni küzdelem kiadásainak csökkenésében.** Nem is szólva arról a mérhetetlen értékről és haszonról, amit egy-egy ember egészséges állapotban való felnevelése és megtartása jelent a nemzetre.

Persze, nem arról van szó, hogy **most egy-kettőre oldják meg a Nagy-Debrecen kérdését.** De a terv olyan, hogy legalább annyit megérdemel: **melengessék, gondolkozzanak rajta és ha eljön a háború utáni békés alkotások kora, akkorára készen álljon a terv az egészséges lakások, kertvárosrészek létrehozatalára.** A kivitelhez is meg lehet találni a pénzt, mert hiszen nagyon ritkán alkottak a multban is abból, hogy kivették a ládafiából az aranyakat.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **Honfoglaláskori magyar vitéz sírjára bukkantak Alsóúrréten.** Koponyáját, egyenes kardját és lószerszámait beszállították a kecskeméti városi múzeumba.

— **Az olasz-svájci határon a forgalom rendesen bonyolódik le** és az utasok mindkét irányban akadálytalanul átmehetnek a határon.

HIRDETMÉNY

STATÁRIUM

A RÖGTÖNBÍRÁSKODÁS ÚJABB KITERJESZTÉSE ÉS KIHIRDETÉSNEK ELRENDELÉSE TÁRGYÁBAN

A 8020—1939. M. E. számú rendelet 2. paragrafusának megfelelően közhírré teszem, hogy a m. kir. minisztérium az 1939. évi II. tc. 221. paragrafusában nyert felhatalmazás alapján az 1943. évi július hó 20. napján kel 3940—1943. M. E. számú rendeletével **a rögtönbíráskodást** a polgári büntetőbíráskodás körében, a rögtönbíráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott 4870—1941. M. E. számú rendelet II. pontjában, továbbá az 1020—1943. M. E. számú rendeletben megjelölt bűntetteken felül kiterjeszti **az ország egész területére** az olyan lopás és rablás bűntettére is, amelyet a légi támadás alatt, vagy azt követő időben a légitámadással sujtott területen a rombolás okoza helyzet, vagy az ilyen terület közelében a légi támadás következtében keletkezett riadalom kihasználásával, avagy a hadviselés érdekei szempontjából elrendelt kiürítés vagy elszállítás (1939:II. tc. 147. és 170. paragrafus) vagy ellenséges behatás folytán hatósági intézkedés nélkül történt tömeges elköltözés esetében ennek a helyzetnek kihasználásával követnek el. A rögtönbíráskodás kiterjed a fent megjelölt bűncselekmények kísérletére és a tetteseken felül a részesekre (Btk.. 69. paragrafus) is. Felhívom a közönséget, hogy különösen a jelzett bűntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék, mert a polgári büntető bíráskodás alá tartozó minden olyan személy, aki a kihirdetés után ilyen bűncselekményt követ el, rögtönbíráskodás alá kerül **és halállal bűnhődik.**

Debrecen, 1943 július 25.

Fövenyessy Sándor, a debreceni kir. törvényszék elnöke h.

— **Eden fogadta az amerikai nagykövetet és a szovjet ügyvivőt.** Eden külügyminiszter tegnap fogadta Vinant amerikai nagykövetet és a szovjet ügyvivőt. Majszky szovjet nagykövet tudvalevően még nem tért vissza Moszkvából, ezért tárgyalt a külügyminiszter az ügyvivővel.

— **Argentina magatartása nem változott Olaszországgal szemben.** Starni, Argentina külügyminisztere a legutóbbi politikai eseményekkel kapcsolatban kijelentette, hogy Argentina magatartása Olaszországgal szemben nem változott meg és figyelemmel kíséri az események fejlődését. (MTI.)

— **Brit repülők és német hajókaraván harca a Földközi-tengeren.** Egy brit torpedóvető repülőkötelék a Földközi-tengeren megtámadott egy német hajókaravánt. A hajókaravánt semmiféle rongálódás nem érte, ezzel szemben a kísérő járműveknek sikerült a hét támadó gép közül négyet lelőni. (MTI.)

— **Véget ért a haditudósító kiállítás Nagyváradon.** A kiállításnak rendkívüli sikere volt.

— **A Dunába fulladt Győr mellett Mathien Jean 29 éves francia férfi.** Fürdés közben görcsöt kapott és elmerült. Holttestét megtalálták.

— **Búzával és lenmaggal fűtenek Argentinában.** A kormány a tüzelőanyaghiányra való tekintettel megengedte, hogy kétmillió tonna búzát fűtési célra használjanak.

— **Kapával ütötte agyon nővérét** Puklics Lajos csáfordi lakos. Munka közben veszekedni kezdtek s Puklics hirtelen haragjában követte el tettét.

— **A Gyümölcstermelők Országos Egyesületének szabolcsmegyei tagegyesülete most ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját.** A díszközgyülésen megjelent dr Bárányos Károly földmüvelésügyi államtitkár is.

— **Hazafias tüntetések voltak** Milánóban, Bolognában, Firenzében, Velencében, Nápolyban és más olasz városokban a király és császár mellett. Zavargás sehol sem történt. A tüntetések után a lakosság ismét hozzálátott rendes napi munkájához.

— **Az olasz rendőrség főparancsnokává** Carmine Seniset nevezték ki, aki már át is vette új hivatalát. Seniset 1932-ben prefektussá nevezték ki, majd pedig a rendőrség főparancsnokának helyettese lett.

* **Augusztus elején** új tanfolyam kezdődik a Simai Magdolna és Sipkovits Béláné Slezák Mária gyorsíró és gépíróiskolájában, Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

— **Az alacsonyan szálló repülőgéptől megvadult** Meskó Imréné hajdúböszörményi asszony szekere elé fogott ló és a szekeret az árokba fordította. Meskóné balkarját eltörte.

— **Válóperes ügyvédet nem szabad hirdetni Argentinában a** kormány legújabb rendelete értelmében. Argentinában tudvalevőleg a törvények értelmében nem lehet elválni s ezt úgy szokták megkerülni, hogy más amerikai országokban bonyolították le a válást.

— **Meghalt lord Wedgewood angol politikus** 71 éves korában. A világháborúban mint ezredes harcolt Mezopotámiában, majd a leszerelés után munkáspárti programmal megválasztatta magát képviselőnek. A MacDonald-kormánynak minisztere is volt. Magyarországgal kapcsolatba került, mert 1920-ban mint az angol munkáspárt bizottságának tagja itt is megfordult. A magyar igazság mellett többször szót emelt az angol parlamentben.

— **A Dunába akart ugrani két kisgyermekével a karján a** Lánchídról Rácz Pálné 36 éves asszony. A rendőr az utolsó pillanatban tudta megakadályozni tervében. Az asszony rossz családi élete miatti elkeseredésében akarta megölni magát és gyermekeit.

— **Megtagadta a munkát** Gulyás István kocsis a legnagyobb munkaidőben és bár bíróság kötelezte a munka folytatására, mégsem dolgozott. A kocsist internálták.

— **Négyhónapi fogházra ítélte el gyorsított tárgyalás alapján** a debreceni törvényszék kedden délelőtt Kiss Sándor debreceni napszámost, aki Tóth János szakaszvezetőtől átvett néhány inget és ruhát azzal, hogy átadja mosásra. Az átvett ruhákat kivitte a zsibogóba és eladta. Kiss beismerte a sikkasztást és az ítéletben is megnyugodott, mely jogerős lett.

— **Tizennégy pengőért adta kiló ját a sós szalonnának** Zsupos Sándorné hajdúböszörményi asszony és hét kiló kenyeret is adott 11 pengőért Balogh Imrénének. Árdrágítás miatt megindult az eljárás Zsuposné ellen, aki azzal védekezik, hogy ő nem tudta a hatósági árakat és Baloghnénak csak hosszas könyörgésre adott élelmiszert, tehát nem akart nyerészkedni, a saját készletéből adott.

— **Árdrágítás miatt jelentette fel** Papp Sándor debreceni lakos Juhász János Sámsoni-úti kovácsmestert, mert szerinte a szekerét sokkal nagyobb összeg ellenében javította meg, mint azt a kovácsszakosztály árlapja előírja. A kovácsmester azzal védekezik, hogy ő több munkát csinált a szekéren, mint Papp Sándor vélte, azért lett nagyobb a munkabér. A vizsgálat folyik az ügyben.

Mi történt ezelőtt 15 és 25 évvel

1918 július 28. A Marne mentén dúl a nagy csata. Mindkét fél összes tartalékait harcba dobja s helyenként irtózatosan véres küzdelmek tombolnak. Az amerikai csapatok egyre nagyobb tömegekben indulnak a német vonalak ellen, az angolok pedig hatalmas gépesített kötelékeket alkalmaznak. A tankok döntő tényezőnek mutatkoznak, mert egyelőre a németek nem tudnak tökeletes ellenszert alkalmazni. A légiharcok is tombolnak úgy a frontok, mint Páris felett. Ezekben a harcokban is mind jobban kezdenek érvényesülni az amerikai tömegek. Bár a német gépek minőségileg jobbak, számban azonban elmaradnak az entente gépektől.

*

A békehíresztelések egyre inkább terjednek. A semleges sajtó szinte csak a béke lehetőségeivel foglalkozik. A svájci lapok idézik Wilson amerikai elnök kijelentéseit, aki hangoztatta, hogy a békében az emberiességnek és az igazságosságnak kell érvényesülni. Ugyancsak a svájci lapok hozzák azt a hírt is, hogy Németország újabb békeajánlatot tett az ententének, azonban egyelőre még nem sikerült megegyezésre jutni a feltételek tekintetében.

*

Tíz évvel később *1928 július 28-án* Rothermere lord egy angol nagygyűlésen kijelenti, hogy a trianoni béke nemcsak igazságtalan, de tarthatatlan állapotokat is teremtett. Hangoztatja, hogy olyan hibák és tévedések történtek ennél a »békénél«, melyek sürgősen és alaposan kiigazítandók, mert különben új háborúnak az okául szolgálhatnak.

*

Jugoszláviában ismét forrni kezd a helyzet. A horvátok egyre szilárdabban ellenállnak minden szerb közeledéssel szemben s álhatatosan követelik az autonómiát. Erről viszont a szerbek nem akarnak hallani sem. Radics több izben folytat megbeszéléseket a szerb vezetőkkel, akik horvát politikusoknak az új kormányban több tárcát ajánlanak fel.

*

Nobile ezen a napon érkezett meg Olaszországba. A fogadtatás meglehetősen hideg volt.

Légyírtó szert ajánl a közönség

A „Debreczen" hasábjain szóvátettük, hogy az idén a rendesnél jóval nagyobb tömegben mutatkoznak a legyek, ami előidézője lehet tífuszos és más megbetegedéseknek. Felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy aki jól bevált légyirtó szerek receptjét tudja, közölje velünk és szívesen köztudomásra hozzuk lapunk hasábjain. Az első ilyen légyirtó szer leírása az alábbiakban beérkezett:

Egy liter fölözött tejbe egy kockacukrot és egy jó evőkanál formalint teszünk. Üvegben összekeverjük és hűvös, sötét helyen tartjuk. Használatnál kis tányérokba öntjük. Kétnaponként kell cserélni a tányérokban a folyadékot és árnyékos helyen tartani a lakásban, mert napon összemegy. A békevilágban nagyon jól bevált szer volt a légyirtásra.

— **Tolvaj járt a Turul Szövetség** Kossuth-utca 47. szám alatt levő helyiségében és szőnyeget, vázákat, ablakfüggönyöket lopott el. A tolvaj többízben is megfordult a helyiségben és szétdobálta az Attila Bajtársi Egyesület szekrényéből az iratokat is.

— **Fürdőnadrágban kényszerült hazamenni** Kallós András balkányi lakos a debreceni népfürdőből, mert ismeretlen tettes ellopta pantallóját és mellényét. Az esetről jelentést tett a rendőrségen.

— **Ellenséges repülőgépek repültek át ismételten bolgár terület felett** hétfő éjszaka.

— **Az indiai kormány közölte,** hogy élelmezési nehézségek miatt megtiltják a rizs kivitelét Indiából.

Erdőn

A város ide el nem ér,
Itt lásd a lélek is fehér.
A csönd anyásan fogva tart,
Míg hallgatod a madárdalt.

Itt egy-egy lepke száll, csapong,
Ott egy méh döngicsélve dong...
Fű közt hangya, bogár mászik
S bent a mélyben őz tanyázik.

Öreg tölgyek rád hajolnak...
Suhan veled álom-csolnak
S vad virágok ezer színben
Pihennek a szíveinken.

Itt már az ég a földdel egy,
A szíved biztat, hogy feledj...
Ne félj, itt semmi sem vádol,
Várostól, embertől távol.

Jó így néha megpihenni,
Bajt és gondot elfeledni...
Álmodozni a csönd honán...
Aranyló, tiszta vánkosán.

Ahol az Isten oly közel
S ahol csak öröm ölel
S hogyha a nap leáldozik
elked csendben imádkozik.

Dr Boros Jenő

A lakóházak ellenőrzése

A belügy- és honvédelmi miniszterek elrendelték, hogy a lakóházak padlásán tűzoltófelszerelést kell tartani, a padlások lécrekeszeit le kell bontani és úgy a lépcsőházakban, mint a lakószobákban oltóhomokot kell tartani. Ezekről lapunk olvasóit több alkalommal tájékoztattuk is. A rendeletek végrehajtásának ellenőrzése végett tegnap megkezdődtek a szemlék, a rendőrség, tűzoltóság és Légoltalmi Liga kiküldöttei feljárják a lakóházakat és ahol hiányokat, mulasztásokat tapasztalnak, ott a háztulajdonos, illetve a lakók ellen a kihágási feljelentést megteszik. Mert mindenkinek hazafias kötelessége, hogy a tűz továterjedésének meggátlására kiadott rendelkezéseket maradék nélkül végrehajtsa s ezáltal az esetleges légitámadás által okozható károkat csökkentse.

Egyszerüsítették az erkölcsi bizonyitványok kiállítása körüli eljárást

A belügyminiszter egyszerűsítette az erkölcsi bizonyítványok beszerzése körüli eljárást. A rendelet értelmében az erkölcsi bizonyítványok kiállításánál alapos, előzetes vizsgálattal igazolni kell a folyamodó nemzethűségét is. Tehát az erkölcsi bizonyítványokat mindig az egész életre kiterjedő pontos vizsgálat után szabad csak kiállítani. Ha a kérelmező más helységben lakott, most már nem a félnek kell beszerezni előző lakhelyéről ottani előéletének igazolását, hanem ez a hatóságok feladata.

Az államvasutak több mint 700 hűtőkocsit állítottak be a romlandó élelmiszerek szállítására

Az államvasutak hűtőparkját már annyira emelték, hogy 700-nál több kocsi áll rendelkezésre. Hazai tejszállítást is végeznek ezekkel, de főfeladatuk a gyümölcskivitel. Sajnos, sokáig tart, míg külföldről a kocsikat visszakapjuk. A háború miatt a csomagolóanyagok beszerzése is nehéz. Kilátás van rá, hogy ebben az évben nagymennyiségű gyümölcs kerül külföldre.

A minőségi termelés egyre inkább érvényesül a gyümölcskertészetben. Dr **Tangl Harald** vitamintudós vizsgálata szerint a kajszi barack vitamintartalma igen magas, kétszer akkora mint a téli almáé. Egy kiló barackban 3 deka cukortartalom van.

„Nagyvállalat" alkalmaz
nagyobb gyakorlattal bíró
női tisztviselőket
Jelentkezni lehet f. hó 29-én, csütörtökön 8—12 óráig.
Cím a kiadóban.

Gyászrovat

Kis Dániel temetése

Bensőségteljes részvét mellett temették el tegnap Kiss Dániel komádi ny. igazgató-tanítót, dr Kiss Zsigmond egyetemi tanácsjegyző édesapját. A díszravatalozó termeit teljesen megtöltötte a gyászoló közönség, amelynek soraiban ott voltak az egyetem tisztviselői kara és igen nagyszámban az elhunyt kiváló pedagógus volt tanítványai.

A ravatal felett dr Farkas Pál lelkipásztor mondott meghatóan szép imádságot, a sírnál pedig Molnár János központi igazgatótanító búcsúztatta a volt tanítványok nevében. Az emelkedett szellemű búcsúbeszéd sokak szeméből könnyeket csalt.

Komádi község küldöttségileg képviseltett magát a temetésen és hatalmas, selyemszalagos koszorút küldött derék fiának koporsójára.

—oOooo—

Özv. Szondi Ferencné Kiss Erzsébet 81 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó termében. Lakás: Kar-u. 15. Dankó temetkezés.

— **Árvaházat létesítenek Szatmáron. Az árvaház** létesítésének ötletét dr Csóka László polgármester vetette fel.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, **akik szeretett** férjem, Mányi Mihály temetésén megjelentek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek, fogadják őszinte köszönetem. Özv. ifj. Mányi Mihályné és családja.

— **A nyitott ablak lopásra csábította a tolvajt.** Pelei Sándorné Csemete-utca 10. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, mert ismeretlen tettes éjnek idején az utcára néző nyitott pinceablakon keresztül behatolt lakásába s onnan ellopott 300 pengő értékű ruhaneműt.

A közönség szava

Mi lesz a befőzési cukorral?

Alaposan benne vagyunk a nyárban, gyümölcstől gazdag a kert és a piac. A befőzések ideje régen elérkezett. **A cseresznye, ribizli, pöszméte, földieper s legutóbb már a meggy is elérett. Most pedig a kajszibarack, málna uralkodik.**

A háziasszonyok természetesen minél több befőttet és főleg lekvárt, dzsemet szeretnének eltenni, hiszen mindenki biztosítani óhajtja a lehetőségekhez képest telt kamarát a téli időszakra. Különösen most, hogy a húsfogyasztás akadályokba ütközik, **nagyon kívánatos lenne, ha minden háztartásban elegendő zöldfőzelékfélét és gyümölcs félét tartalékolhatnának.**

A gyümölcsbefőzéseknek legfőbb, illetve csaknem egyedüli akadálya a cukorhiány. A gyümölcs aránylag nem drága, tehát a beszerzése nagyobb gondokat nem okoz, de a cukorral nagy baj van. Természetes, hogy a heti fejadaggal nem sokra lehet menni. **Hiszen — különösen ahol gyermekek vannak — lehetetlen a heti cukoradagot félretenni és azt használni fel a befőzésekre. A gyermek szervezete kívánja a cukrot s vagy a kávéban, vagy valami olcsó, de néha mégis asztalra kerülő édes tésztában kell, hogy megkapja azt. A heti cukorfejadag gondos elraktározása tehát csak gyermektelen családoknál lehetséges s még ott is nehezen. Gyümölcsre, lekvárra, befőttre pedig éppen a gyermekeknek van legnagyobb szükségük.**

A befőzési cukorra a legnagyobb reménységgel néztek a családok. Azonban a remények lassan válnak be, **a cukor kérik. Már így is késett, hiszen az első gyümölcsök elértek. De itt van a barack. A legjobban kedvelt, a legegészségesebb és legízesebb lekvár készül belőle s olyan nagy mennyiségben kerül piacra, hogy alig győzik eladni.** Most lenne tehát a legidőszerűbb a befőzési cukor kiosztása.

Természetes, hogy ennek megtörténét sok minden akadályozta, hiszen ha nem lettek volna akadályok, már régen meg kellett volna kapni. Azonban ha az összes cukorról nem lehet szó, legalább a felét vagy harmadát sikerülne kiosztani, hogy a most érő barack és többi gyümölcsök feldolgozásra kerülhetnének. A többi részt esetleg később lehetne adni a szilvaérés idején. Természetesen legjobb lenne az egyszerre való kiosztás, mert akkor a háziasszony könnyebben tudná beosztani.

*

Ugyanebben a tárgyban több debreceni háziasszony nevében **Kiss Gyuláné** is írt levelet, melyben a befőzési cukrot sürgeti. Hangsúlyozza, hogy **a kiutalás késése csak a fekete piac fellendülését fokozza.**

—oOooo—

Szigorúbb büntetést a káromkodókra

Van ennek a szép és tősgyökeres magyar városnak egy nagy betegsége, az, hogy talán itt káromkodnak a legjobban az emberek. Mikor ezt egy pár helyen szóvátettem, csak ennyivel intézték el: „Ja, kérem, ez Debrecen, itt ilyenek az emberek". Hát ezt ennyivel nem lehet elintézni. A vallásos és jobbérzésű emberek nevében arra kérem az illetékeseket a tek. Szerkesztőség útján, hogy tegyenek meg mindent és büntessék szigorúbban a káromkodókat. A külvárosokban, különösen a Csapókertben, már az a kis iskolás gyermek is úgy káromkodik, hogy az embernek megáll az esze. Valósággal megvannak már mérgezve ezek a kis ártatlan gyermeki lelkek. A multkor, mikor a katolikus akció útján országos harc indult a káromkodás ellen, ez egy darabig visszatartotta az embereket a káromkodástól, de most újra lehet hallani a jobbérzésű emberektől, hogy maholnap nem lehet a külvárosokban járni, mert rettenetes, hogy káromkodnak ott az emberek és szidják a jó Istent a legocsmányabb szavakkal. Egy ismerősöm panaszkodott, hogy nem meri a Csapókertben kiengedni a gyermekét az utcára, mert egyebet nem hall az a kis csöppség, csak a legcsúnyább szavakat. Hát ezt meg kell szüntetni. Válságos időket élünk, körülöttünk dúlnak a harcok és most, amikor jobban rá vagyunk szorulva a jó Isten segítségére, mint valaha, akkor nem szabad megengedni, hogy a káromkodók miatt kihívjuk a jó Isten haragját. Az iskolás gyermekeket a tanítóság útján elért szigorral lehetne megfékezni. Tegyenek felvigyázókat egy-egy csoport gyermek mellé, akiknek kötelességük lenne vigyázni és szükség esetén bejelenteni a káromkodókat. Nem szabad és nem lehet megengedni, hogy ebben a szép és igazi magyar városban úgy terjedjen a káromkodás mint egy járványos betegség. Egy hű olvasó: **Csatáry Erzsébet.**

Hollandiai furcsaságok

»A jegygyűrű luxus...«

Hágában még mindig működik az a kármegállapító bizottság, melynek az a feladata, hogy megvizsgálja azokat a veszteségeket, amelyeket a volt holland hadsereg tagjai az 1940. évi 4 napos háborúban elszenvedtek. A bizottsághoz eddig több, mint 68.000 kártérítési kérvény érkezett. Érdekes, hogy a háború következtében veszendőbe ment tárgyak között az első helyeket gyakoriság szempontjából a jegygyűrűk, műfogsorok és kerékpárok foglalják el.

Ami a kerékpárokat illeti, a vizsgálóbizottság nem győz eleget csodálkozni, hogy mennyi vadonatúj kerékpár volt akkor a holland katonák birtokában. A csodálkozásnak természetesen az a következménye, hogy a vizsgálat kerékpár elvesztési ügyekben különösen szigorú. A műfogak pótlását igénylő kérvények számára egyelőre nem sikerült teljesen kielégítő magyarázatot találni. A rossz nyelvek szerint még az a legvalószínűbb, hogy a holland katonák a harctérre való kivonulás izgalmaiban műfogsoraikat a kaszárnyában felejtették.

A legkülönösebb azonban mégis csak az elveszett jegygyűrűk rendkívül nagy száma. A bizottság, mely kárpótlásként már tekintélyes összegeket fizetett ki, legújabban kénytelen volt arra az álláspontra helyezkedni, hogy csak a gazdasági szempontból fontos tárgyakért fizet kárpótlást és a luxustárgynak minősített jegygyűrűk elvesztéséből származó károk kiegyenlítését beszüntette.

KÖZGAZDASÁG

A raktárak igénybevétele és a mezőgazdasági termelő beszolgáltatási kötelességével kapcsolatos egyes kérdések szabályozása

A mezőgazdasági termények beszolgáltatása után a termények tárolására az üresen álló vagy csak részben használt helyiségeket, raktárakat, górékat stb. legfeljebb egy évre igénybe lehet venni. Ezt az időtartamot azonban a szükséghez képest a közellátásügyi miniszter egy-egy évvel meghosszabbíthatja. A berendezési és felszerelési tárgyakat is igénybe vehetik, még akkor is, ha azokat az igénybevétel előtt a helyiségből elszállították.

Szabályozták a beszolgáltatási kötelesség teljesítése körüli kérdéseket is.

Ha a hitelezőt a beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt termény vagy termék felett törvényes zálogjog illeti meg és a hitelező zálogjogát gyakorolni kívánja, **köteles erről a gazdálkodót írásban értesíteni. Ebben az esetben a törvényes zálogjog a termény (termék) helyébe lépő vételárra száll át.**

Olyan termény (termék) eladása esetében, amelynek vételárát törvényes zálogjog terheli, **a gazdálkodó köteles a vásárlásra jogosított kereskedőnek az előbb említett írásbeli értesítést bemutatni és erről a hitelezőt a vevő megnevezésével haladéktalanul értesíteni.** A kereskedő köteles a bemutatást írásban igazolni és a vételárból a hitelező**t** megillető részt a gazdálkodó hozzájárulása esetében **a hitelezőnek kifizetni,** hozzájárulása hiányában pedig **bírói letétbe helyezni.**

A beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt terménynek (terméknek) bírói végrehajtási eljárás során történt lefoglalása nem akadályozza azt, hogy a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének a lefoglalt terménnyel (termékkel) a vonatkozó jogszabályokban meghatározott határidőig eleget tegyen. A lefoglalt terményre (termékre) a szerzett zálogjog a beszolgáltatással a vételárra száll át.

A gazdálkodó köteles a foglalási jegyzőkönyv másolatát a vásárlásra jogosított kereskedőnek bemutatni. A kereskedő köteles a foglalási jegyzőkönyv másolatán a bemutatás megtörténtét igazolni és a vételárat bírói letétbe helyezni.

A közadók módjára vezetett végrehajtás során történt foglalás nem akadályozza, hogy a gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének a lefoglalt terménnyel (termékkel) a vonatkozó jogszabályokban meghatározott határidőig eleget tegyen. A gazdálkodó a lefoglalt terményt (terméket) azonban a vonatkozó jogszabályban megállapított határidőig beszolgáltatási kötelességének teljesítése céljából *csak a községi előljáróság (városi adóhivatal) által kijelölt kereskedőnek ajánlhatja fel megvételre.* A lefoglalt terményre (termékre) szerzett zálogjegy a beszolgáltatással a vételárra száll át.

A rendelet megszegése kihágást képez és hat hónapig terjedő elzárással büntetendő. *Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1943. július 23-iki számában megjelent rendelet nyújt. Polgármester.*

Az ipari abraktakarmányok legmagasabb ára

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki az ipari abraktakarmányok legmagasabb áráról.

Az olajosmagpogácsák legmagasabb gyári eladási ára az előállító üzemeknél 100 kilónként a következő:

Dohánymag pogácsa 20. P, mustármag pogácsa 20. P, kendermag pogácsa 21. P, lenmag pogácsa 29. P, mák pogácsa 23 P napraforgómag pogácsa 26.50 P, repcemag pogácsa 22. P, tengeri csira pogácsa 24. P, tökmag pogácsa 30. P, vadrepcemag pogácsa 20. P, ricinusmag pogácsa méregtelenített 24. P.

Az olajosmag darák legmagasabb gyári eladási ára minden üzemnél 100 kilónként a következő: **dohánymagdara 19 P, mustármag 20. P, kendermag 21. P, lenmag 29. P, napraforgómag 25.50 P paradicsommag 18. P, perillamag 30. P, repcemag 21. P szójabab 40. P, tengericsira 25. P tökmag 27. P, vadrepcemag 19 P ricinusmag 21 P.**

Az egészséges száraz sör, cukor és keményítő gyári abraktakarmányok legmagasabb eladási ára az előállító üzemnél 100 kilónként a következő:

Malátacsira 20 P, sörgyári szárított élesztő 92 P, szárított cukorrépaszelet 20. P, keményítőgyári szárított tengeri moslék 26 szárított hulladék keményítő 22. szárított sörtörköly 22 P.

Az állati eredetű abraktakarmányok legmagasabb eladási ára az előállító üzemnél 100 kg-ként a következő:

Húsliszt 75. P, halliszt 75. P, vérliszt 54. P, extrahált hulliszt 70 P.

A sajtolt tepertő legmagasabb gyári eladási ára 100 kilónként 70 pengő. A borsóválogatásnál visszamaradt borsóhulladék mázsája 36 P.

A kis tételekben történő közvetlen elosztás esetében az előállító üzem az eladott mennyiségtől függően haszonszázalékot számíthat fel: **5—20 mázsáig 1.5 1—5 mázsáig 2.5. 1 mázsáig 3.5 százalékot számíthat hozzá.**

Megállapították a traktorokkal végzett bérszántás legmagasabb díját

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a traktorral végzett bérszántás elvégzéséért katasztrális holdanként felszámítható legmagasabb díjakat szabta meg. Ezek a díjak a következők:

szántás mélysége centiméterben	könnyű talajon	középkötött talajon	kötött talajon
	P	P	P
10—14	11.50	15.—	23.—
14—20	16.—	21.—	32.—
20—26	21.—	28.—	41.—

Ha az eke után fogas, vagy simító is jár, úgy a díjak holdanként 2 pengővel növelhetők. Ha az üzemanyagot a munkaadó adja, akkor az üzemanyag tényleges ellenértékével legfeljebb azonban a következő összegekkel kell csökkenteni a díjakat:

szántás cm	könnyű talajon	közép talajon	kötött talajon
10—14	5.—	7.—	10.—
14—20	7.—	9.50	14.—
20—26	9.—	12.—	18.—

Az éjszaka végzett bérszántás díjához még 10 százalékot lehet hozzászámítani. A 3 holdnál kisebb összefüggő terület bérszántásánál a megállapított díjak után legfeljebb 5 százalék pótdíj számítható.

A bérszántás díja szabad megállapodás tárgya abban az esetben, ha a talaj hullámos és a talaj emelkedése a szántás irányában hat foknál — körülbelül 10 százalék — nagyobb.

A rendelet meghatározza azt is hogy könnyű az a talaj, amelynek egy négyzet deciméterre vonatkoztatott ellenállása legfeljebb 30 kg, középkötött, ha legfeljebb 40 kg és kötött, amelyiknél az ellenállás 40 kilónál több. A hatvan kilónál nagyobb ellenállású és feltöretlen talajon a bérszántás díja szabad megállapodás tárgya. A tárcsázásért holdanként 12 P, lúdtalpú kultivátorral 12 P egyéb kultivátorral 10 pengőt kell fizetni Az üzemanyagért itt is 3—4 pengőt lehet leszámítani. Ha a traktor a munkahelyére az állandó szállásától 5 km nél nagyobb távolságra kell menjen, akkor kiométerenként odavissza 1.60 pengőt számíthat fel a munkavállaló.

Ha más munkahelyre megy, — nem a szállására, akkor csak a saját területére való utat kell megfizetni.

Emelkedett a bankjegyforgalom

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank július hó 23-i kimutatása szerint a július 15-i forgalommal szemben 85 millió pengővel emelkedett. A girokövetelések állománya közel 19.1 millió pengővel csökkent.

—oOooo—

Debreceni állatvásár

A debreceni sertésvásárra a felhajtás 56, eladás 40 volt. Kecskét hat darabot hoztak fel, kettőt adtak el. — Lóvásárra a felhajtás 313, eladás 121. — Szarvasmarhából felhajtás 293, eladás 185 darab volt. — Árak: A sertésárak maximálisak. Vágójuh 1 50 Bárány 1.60, bárány párja 100—140.— P. Vágóló 200—490.— P, silány igás 450—750 P, közepes igás 750.—1500, jó igás 1200—2000 P. Vágómarha I. rendű 2 20 II. rendű 200, III. rendű 1.80, kicsontolni való 1.50, bika I. rendű 215, II. rendű 195, III rendű 175 kicsontolni való 145 fillér. Tehén I. rendű 2.10, II. rendű 1.90, III. rendű 1.70, kicsontolni való 1 50. Borju elsőrendű 2.40, II. rendű 2.10 fillér. Ökör 2.80—3.50 fillér élősúlyban kilónként, fejőstehén 1000—1200 P. Irányzat közepes.

—oOooo—

— **Az Ipartestület előljárósága** csütörtökön délután ülést tart. Tanoncszabadításon kívül néhány ügyviteli kérdés kerül napirendre. Az ülés után nagyon fontos előadás hangzik el. Pleskó András iparkamarai titkár a szakosztályok vezetőinek és az érdeklődő iparosoknak megmagyarázza, hogyan kell a munkabéreket pontosan kiszámítani. Még mindig sokan vannak, akik nem ismerik ki magukat a rendelet szakaszai között és esetleg olyan módon fizetik alkalmazottaikat, amiért büntető eljárást vonnak magukra. Saját érdekében minden iparos vezető jelenjen meg az ülésen.

MEGHIVÓ

A Magyar Autóforgalmi rt. felszámolás alatt bej. cégnek Debrecenben, 1942 évi augusztus hó 7-én délután 4 órakor a Hatvan u. 53. szám alatti helyiségében megtartandó rendkívüli közgyülésére a t. részvényesek meghivatnak. A részvények 1943 évi augusztus hó 7-én, déli 12 óráig a társaság pénztáránál elismervény ellenében leteendők.

Felszámolók.

Tárgysorozat: 1. Felszámolói jelentés. 2. Határozathozatal a társaság ingatlanának eladására, vonatkozó felszámolói jelentésről. 3. Felszámoló választása. 4. Esetleges indítványok.

SPORT

A keleti úszóbajnokság második napjának eredményei

A nagyerdei uszodában bonyolították le az északkeleti kerület uszóbajnokságának második napját. Ezen a napon is több kiváló eredmény született, ami bizonyítja, hogy az úszósport ebben a kerületben is fejlődőben van. A legkiválóbb eredményt **Mohácsi Jenő** érte el, kívüle még **Molnár Borbála** úszott 200 méteren kiváló időt. Részletes eredmények:

400 méteres senior férfi gyorsúszás: 1. Mohácsi (DEAC) 6 p. 20 mp. 2. Kiszely (DEAC) 6 p. 34 mp. 3. Sarkady (DEAC) 6 p. 41 mp. 4. Kiss (Püspökladányi SE) 6 p. 42 mp.

200 méteres női gyorsúszás: 1. Molnár Borbála (DEAC) 3 p. 14 mp.

200 méteres ifjúsági gyorsúszás: 1. Baka (Püspökladányi SE) 2 p. 57 mp. 2. Lackner (DEAC) 3 p. 20 mp.

Vegyesváltóban első a DEAC Mohácsi, Mátray, Kiszely) együttese 6 p. 05 mp.

3x50 méteres gyermek gyorsváltóban első a DEAC (Keszthelyi, Kettesy, Szilárd) csapata 1 p. 35 másodpere.

3x100 méteres ifjúsági gyorsváltóban első a DEAC (Lackner, Nagy, Szilárd) együttese 4 p. 2 mp.

3x50 méteres gyermekváltóban első a DEAC (Szilárd, Kettesy, Kovács) együttese 2 p. 15.3 mp.

Műugrásban első lett Balla Tibor (DEAC) 119.75 ponttal.

A verseny mintaszerű megrendezése **Schmidt Gyula** testnevelési tanárnak, a DEAC úszószakosztályvezetőjének érdeme.

Debreceni siker a honvédségi lőversenyen

Az idei »Mátyás király« sportévben megrendezett hadsereglövészversenyen a honvédség legkitünőbb versenyzői és csapatai vettek részt.

A verseny a koluzsvári lőtéren bonyolódott le s azon húsz csapat mintegy 410 egyéni versenyzővel indult.

A tisztek csoportjában a legszebb és legnehezebb versenyszámban az összetett egyéni versenyben 410 induló közt, 1943. év hadseregbajnoka: *Nagy Béla* 18/161 csúcseredménnyel, melylyel megelőzte az ország legjobb lövőit, köztük Pados, Badinszky, Takácsy Elek, Cságoly Tibor, és Hajnádi lövészeket.

A találat eredményére jellemző, hogy nehéz lőtéren, rossz idő mellett született meg.

Ugyancsak Nagy Béla a 40 lövéses hadipisztoly egyéni versenyben 40/347. találattal második lett *Bedő Zsolt* mellett.

A kisöblű versenyben *Gulyássy Elemér* 60 lövéses versenyben 60/544 találattal a harmadik lett s ötödik pedig Prab Béla 60/541 találattal.

Ugyanezen a lőtéren bonyolították le a kézigránátdobóversenyt, melynek egyéni száma *szintén debreceni sikert* hozott, mert első lett *Koszta Ferenc* fölényes győzelemmel.

Mindhárom versenyző a Honvédelmi Miniszter, illetve a Hdt. pság tiszteletdíját nyerte. *(V. A.)*

—ooOoo—

Összeállították a Győrben szereplő debreceni atléták csapatát

Mint már többizben megírtuk, július 31-én és augusztus 1-én Győrben bonyolítják le az országos vidéki atletikai bajnokságot. Erre a versenyre az ország minden részéből összesereglik az atléták népes csapata, hogy ez évben is eldöntse az egyes versenyszámokban a helyezési sorrendet. Minden kerület legjobbjait küldi el és ott nemes vetélkedésben küzdenek majd a kerület színeiért.

A keleti kerületet **Czuna Ferenc** kerületi vezető állította össze és az egyes versenyszámokban a következő atlétákat jelölte ki: 100 és 200 méteres síkfutásban Bartha és Bodnár (Szolnoki MÁV), 800 és 1500 méteres síkfutásban Soltész (Ungvári L. E.), Kovács (NyVSC), 3000 méteres akadályfutásban Simon (Szolnoki MÁV), Ramminger, Cserny, Szereday (Szatmárnémeti VSE), 5000 és 10.000 méteres síkfutásban Lesko (Ungvári AC) és Simon (Szolnoki MÁV), magasugrásban dr Kapros (DEAC), távolugrásban Ráthonyi Lajos (DEAC), Fikly (NyVSC) és Berta (DEAC), rúdugrásban Ráthonyi Lajos (DEAC), Bodnár (DGASE), hármasugrásban dr Kapros, Berta (DEAC) és Fikly (NyVSC), gerelyhajításban Törös (DEAC), kalapácsvetésben Sándor (DEAC), Gedeon (DVSC), Mészáros (DVSC), 110 méteres gátfutásban Bécsy (NyVSC), Ráthonyi Zoltán (DEAC), 400 méteres gátfutásban Bécsy (NyVSC) és Ráthonyi (DEAC).

A csapat pénteken reggel indul útnak Győr felé és már a dél folyamán meg is érkezik. A kerületi együttest **Czuna Ferenc** kerületi vezető vezeti. A csapattal mennek még **Balogh Ferenc, Kovács György** és **Csapó Sándor** szakosztályvezetők is.

—ooOoo—

Az országos levente úszóbajnokság további eredményei a következők: 3x100 méteres vegyesváltóban negyedik Debrecen 4 p. 23.2 mp-vel, 100+200+100 méteres vegyesváltóban ötödik Debrecen 6 p. 13.4 mp-vel. Műugrásban Cseh (Debrecen) bemutató mű- és toronyugrást végzett. A végleges pontversenyben Debrecen csapata 26 ponttal a nyolcadik helyet foglalta el.

Dr Thomas vezeti vasárnap Nagykárolyban a Nagykárolyi L. E.—Beregszászi L. E. levente döntő mérkőzést.

Zörgő a következő idényben valószínüleg a Kispestben fog játszani.

Perényi, a NAC válogatott fedezete súlyos sérülést szenvedett a NAC egyik edzésén. A jeles játékos szárkapocstörést szenvedett és 8—9 hétig nem játszhat.

Szolnokon Móré edző utódja valószínüleg Kolláth vagy Gulyás lesz. A csapat tegnap kezdte el készülődéseit a közelgő idényre.

Az MLSz elnöksége ezen a héten dönt véglegesen a megsemmisített Corinthián-díj mérkőzés kérdésében.

DVSC—Miskolci Vasutas vasutasbajnoki mérkőzés lesz vasárnap fél 6 órakor a Diószegi-úti pályán. A DVSC több új játékost szerepeltet a mérkőzésen.

A magyar válogatott kerékpáros csapat ma utazik Zürichbe. Szerdán utazik a magyar válogatott kerékpáros csapat Zürichbe, ahol július 31-én, szombaton kerül eldöntésre a második magyar-svájci válogatott kerékpáros pályaviadal. A magyar színeket Nagy Béla, Nótás Károly, Morvay József és Ladányi Gedeon képviselik. Tartalék: Éles Ferenc. A csapatot Szitty Rezső főtitkár vezeti.

MAGÁNNYOMOZÓ

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

GÁLOCSY legrégibb magán nyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek eredmények. Zoldfa u. 3 szám. Telefon: 28-72 1931 9.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

IRNI és számolni tudó ügyes kocsist felveszek, Apaffy u. 155. 2—859

TIZENÖTÉVES fiút, könnyü munkára felveszek, Dobozüzem, Hatvan u. 13. 2—119

KLINIKAI főzőkonyhára konyhahetesek felvétetnek. 2—200

GAZDASÁGI ÁLLÁS

GAZDASÁGI cselédet keresek bentkosztra közeli tanyára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26—795 vv

HÁZMESTERI ÁLLÁS

MAGÁNOS nő, lakás és házmesteri takarításra felvétetik, Rákóczi u. 15 29—116

IPARI

KERÉKGYÁRTÓ segédet állandó munkára felveszek Tatos Menyhért, Ujfehértó. 33—1952

FÉRFIFODRÁSZ segédet alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszlói út 4. sz. telefon: 39-51. 33—868

JÓMUNKÁS hölgy és úrifodrász segédet felvesz Orosz, Kassa út 11. 33—125

CIPŐGYÁR állandó munkára felvesz felsőrészkészítő, gép- és aljamunkásokat, EXTRA, Mechanikai cipőgyár, Csapó u. 58. 33—112

TANULÓ FIU

SZABÓ tanulót fizetéssel felvesz Kiss úriszabó ság, Ferenc József út 16 alföldi palota. 64—1971

MŰSZERÉSZ tanulót és segédet azonnal felvesz Király, Royal épület. 64—127

KIFUTÓ FIU

KIFUTÓ fiú 16—20 éves korig felvétetik, Adorján fűszerkereskedőnél, Piac u. 83. 49—862

ÜGYES kifutó felvétetik, Kozma, Munkás u. 43. sz. 49—872

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

FELSZOLGÁLÓ lányokat felvesz Arany Bika. Jelentkezés 9—12 óráig vendéglői irodában 4—873

IPARI nő

GÉPHIMZŐNŐT állandóra felveszek. Érdeklődni: Piac u. 66 szám, kézimunkaüzlet. 35—1956

FODRÁSZ kisasszonyt és tanulót felvesz Biró László, Deák Ferenc u. 26. sz. 35—840

ÜGYES varróleányt felveszek, Csapó u. 10. em. 35—129

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, jó munkást, azonnalra felvesz Bakó Gyula, Hajdúszoboszlói gyógyfürdő, női fodrászat. 35—126

KIFUTÓ LEÁNY

KIFUTÓ leányt felvesz Józsa fogtechnikai laboratórium Arany János u. 11. 47—865

SZOBALÁNY

HOSSZU bizonyítványnyal mindenes szobalányt augusztus 1-ére felveszek Piac u. 68 sz. II em. 3. 60—1998

Háztartási alkalmazott MINDENES

BUDAPESTEN lakó szüleim részére mindenes leányt keresek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés: Hungária penzióban. Ferenc József út 59. sz. 30—118

FŐZÉSHEZ is értő mindenes bejárónőt, hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek Szent Anna u. 10. második lépcsőház II. em. 1 ajtó. 30—111

BEJÁRÓNŐ

GYERMEK szerető bejárónő iparos családhoz felvétetik, Nagy, Apaffi u. 20. 8—1942

UZLETI AJANLAT

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann, Vendég u. 6 kisállomásnál. 1792 1. 3.

SZORME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott mürostmentes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67—998 8. 10.

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel, Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. szám 67—269 10. 13.

CIANOZ vizsgal, zsizsiktelenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

EGYENRUHÁKAT gyorsan készítek Hozott szövethez bélést adok — Tegdes, püspöki palota. 67—621 8. 5.

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyüjtő telep, József kir. herceg u 71 66-1980

SIRKÖVEK, mükőből és terméskőből, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni mükőgyárnál. Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

ELADÓ 44-es box csizma, 31-es leányka bőrcipő, iker kocsit veszek, Kigyó u. 37. 67—199

UZLETI KERESLET

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66—1580 9 13

BÉLYEGGYÜJTŐK csütörtökön délig Debrecenben vagyok, bélyeggyüjteményekért, sorokért magas árat fizetek. Gyüjtők részére szép anyagom van. Schvarcz PKornél, Turul szálló. 66—864

ÉLELMISZER, ITAL

HUSZONÖT liter tételekben sajátterméső bor eladó. Barna u. 3. 18—132

OKTATAS

Dr Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tan folyamkezdés, Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

MODERN hálók s konyhaberendezések nagy választékban kaphatók Ujfalussy Sándor mübútor asztalosmester — Bethlen u. 56. 9—134 10—857

FIGYELEM, saját készitmény, modern konyhaberendezést, festett háló kombinált szekrények, olcsó áron eladók, hátul az udvarban. — Arany János u. 1. 9—89

HASZNÁLT bútorokat, irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő Csapó u. 10. sz 1971 8. 5.

HASZNÁLT fróasztal, ágyak, székek, képek, s szekrények, konyhafelszerelés stb. eladók. — Megbizva: Molnár: Tímár u. 11. 9—861

EGY jókarban levő akasztós szekrény eladó, Hajó u. 2. 9—120

KIS és nagy hencser eladó, Kandia u. 15. szám, keresztépület második a 9—114

KOMBINÁLT szoba és konyhaberendezés eladó Nap u. 15. 9—870

KELIM terítők, fotel eladó, Piac u. 68. II. em. 9—1997

ELSŐRENDŰ irodaberendezés, íróasztal, karosszékek, bőrüléssel, szalonasztalka és könyvszekrény eladó, Értekezni: Szőcs főtanácsosnál, megyeháza. 9—1692

ÉKSZER ARANY, EZUST

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorne, Piac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban vesz, Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

VARRÓGÉP, karikahajós, jókarban eladó, Salétrom u. 22 keresztépület. 7—860

VASESZTERGAPADOT, marógépet, osztófejet s hengercsiszolót szerszámgépet, varrógépet, kerékpárt s gramofont veszek, javítok, Király, Royal épület. 7—128

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora" jeligére a kiadóba kérek. 28—394

TANGÓ harmonika eladó. 120-as, Hadházi u. 3. sz. 28—131

KERESEK azonnali megvételre egy rövid kereszthúros zongorát, Molnár dohánybeváltó tiszt. Piac u. 73. I. em. 4 ajtó. 28—115

KIADÓ UZLET, MUHELY, RAKTÁR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8—10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalati raktár" jeligére kérjük a kiadóhivatalba leadni. vv 41—679

LAKÁSCSERE

KÉTTOSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

ELCSERÉLNÉM olcsóbérü szoba, konyhás lakásomat az Árpád tér környékén, két szobással. Csillag u 64. 53—123

LAKÁST KERES

BIZTOS fizető iparos keres egy szoba, konyhás lakást, esetleg a bútort is átvenném, vagy kisebb renoválást is elvégeztetnék. Homok u. 29 52—871

EGY SZÁZAT fizetek központban bútorozott szobáért VIII. 1-ére. — Ajánlatokat „Sürgős" jeligére a kiadóba. 52—858

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba azonnalra kiadó. Piac u. 77. I. 4. utcai rész. 10—863

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba, elsejére kiadó. Eötvös u. 48 sz. 10—859

TISZTA szép bútorozott szobát adnék könnyü házimunkáért, egyedül álló nőnek, Csapó u. 26. 10—121

ELVESZETT

SHELL Kőolaj Rt. szegény szolgája f. hó 27én délután az állomás környékén egy pénzes zsában elvesztett 1300 pengőt. Becsületes megtaláló jutalomban részesül Schell iroda, Svetits palota. 13—866

VEGYES

VÁGOTT hajat veszek, Széchenyi u. 23. paróka készítőnél. 68—117

CSEREUZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ÉPITKEZÉSI ANYAG

KUPÁS cserepet, ugyanott 60 darabot kisméretü téglát újat 50 darabot veszek, cím a kiadóban. 20—32 vv.

GYERMEKKOCSI

KIFOGÁSTALAN állapotban levő nikkelezett sportkocsit keresek megvételre. Címet „Gyermekkocsi" jeligére a kiadóba kérem. vv 27—61

MÉLY gyermekkocsi eladó, Pesti u. 57. 4 ajtó. 27—1904

HASZNÁLT ruha — cipő 69

KARPASZOMÁNYOS nak való tiszta gyapjú zubbony, nadrág és sapka eladó, Domokos Lajos u. 3. 69—1993

INGÓSÁG VÉTE vegyes

ÖTVEN—HATVAN méter horgany plehből készült ereszcsatornát keresek megvételre. — Cím a kiadóban. 37-255

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

EGY jó szivónyomó kút eladó, Botond u. 5. 36—867

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad vásárol vitéz Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3

IGÁS és könnyü szekérkocsi, egy pár kulcsoshám gyeplővel, Pesti u. 51. sz. 24—133

ELADÓ HÁZ

NÉGYSZOBÁS ház 300 négyszögöles telekkel sürgősen eladó, Vulkán telep 7. 17—113

759 NÉGYSZÖGÖL telek, szoba, konyhával eladó, Boda, ötödik dülő, kútnál. 17—1995

ELADÓ ÁLLAT

10 DARAB választott malac van eladó, Perec dülő 60. sz. alatt. Érdeklődni a helyszínen. 14—828

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV és LAPKIADÓ R. T.

Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY